

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 04-2872
Podgorica, 17.03.2018

Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 26.02.2018. do 02.03.2018.

JU OŠ „Braća Labudović“ - Nikšić

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-288/1-18

Podgorica, 21.02.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Raba Hodžić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik), rukovodilac tima;
2. **Aleksandra Vešović-Ivanović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član;
3. **Miodrag Lalić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
4. **Džoana Perkaj**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i istoriju u ustanovama sa nastavom na crnogorskem i albanskem jeziku), član;
5. **Rabija Šarkinović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), član;
6. **Nebojša Rakočević**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član
7. **Vojin Cicmil**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i rad u domovima učenika), član;
8. **Nataša Tomović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predškolsko vaspitanje), član;
9. **Milica Vušurović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i biologiju), član i
10. **Snežana Grbović**, samostalna savjetnica I, član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada **JU OŠ „Braća Labudović“**, Nikšić od **26.02.2018.** do **02.03.2018.** god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:

- članovima tima,
- arhivi

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil
 Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom
 Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
 koef.

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
20	40773	Godišnji plan i njegova realizacija	5			X	
15	40774	Rad stručnih organa	6		X		
13	40775	Proces interne evaluacije rada	4			X	
12	40776	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	9	X			
12	40777	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	8		X		
10	40778	Rad Školskog / Upravnog odbora	5			X	
10	40779	Program razvoja	4			X	
8	40780	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.00	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40773	<p>Godišnji plan rada je sveobuhvatan dokumenat i sadrži osnovne strukturne elemente u skladu sa zakonom koji su ključni za obrazovno-vaspitni rad Škole. Godišnji plan nije uskladen sa Programom razvoja i Izvještajem o samoevaluaciji u dijelu definisanja prioritetsnih ciljeva za tekuću školsku godinu. Umjesto sveobuhvatnog izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana rada dat je Osrvt na realizaciju, kao njegov sastavni dio, koji samo djelimično odražava rad Škole u prethodnoj školskoj godini. Škola je sačinila Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana za prvo polugodište ove školske godine čija struktura i sadržaj takođe nije u skladu sa Godišnjim planom Škole, pa prema tome ne oslikava doljedno realizaciju aktivnosti i kvalitet rada Škole. U Izvještaju je data evidencija o realizaciji samo nekih aktivnosti Škole. U Godišnjem planu data je organizaciona struktura sa zaduženjima i odgovornostima zaposlenih i specifičnostima Škole. U razgovoru sa direktoricom Škole, kao i pomoćnicom direktorice i pedagogom saznali smo da u realizaciji organizacije rada koja se odnosi na njihove obaveze, odgovornosti i međusobne odnose postoji izraženo nepovjerenje koje se može smatrati i neriješenim konfliktom. Direktorica Škole pokazuje posvećenost razvoju Škole, ali ne uspijeva da obezbijedi dobru i efektivnu komunikaciju sa svojim prvim saradnicima. Navedeno stanje izaziva zabrinutost, imajući u vidu njihovu značajnu ulogu u razvoju Škole, a posebno pedagoga, te njihovu svakodnevnu komunikaciju sa zaposlenima, učenicima i roditeljima, kao i doprinos osiguranju kvaliteta nastave i učenja. Naime, neposredni razgovor sa direktoricom, pomoćnicom direktorice i pedagogom doprinio je da se utvrdi koji su ključni problemi u međusobnoj komunikaciji, kao i da se potpunije shvate rezultati upitnika. Prema rezultatima upitnika, potpuna saglasnost nastavnika i učenika o tvrdnji da uprava škole razvija povjerenje, uvažava različita mišljenja i obezbjeđuje dobru komunikaciju kreće se u rasponu od 47,83% do 48,61%. Organizacijom i upravljanjem Školom zadovoljno je u potpunosti 51,56% anketiranih roditelja, dok se ostali uglavnom ili djelimično slažu. Na osnovu navedenog može se zaključiti da nije ostvarena efektivna komunikacija, saradnja i međusobno povjerenje između direktorice, pomoćnice direktorice i stručnih saradnika, što vjerovatno negativno može da utiče na kvalitet organizacije rada i etos, kao i na kvalitet nastave i učenja. U odnosu na ocjene iz prethodnog Izvještaja o eksternoj evaluaciji (2011), može se konstatovati da je kvalitet ove ključne oblasti pogoršan u nekim segmentima rada, posebno u stvaranju stimulativnog školskog okruženja – efektivne komunikacije, razvijanja povjerenja, timskog rada, saradnje i dobrih međusobnih odnosa.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbiti profesionalni razvoj direktorice iz oblasti upravljanja ljudskim resursima, u skladu sa Standardima kompetencija za direktore, kako bi se obezbijedila podsticajna klima, zasnovana na efektivnoj komunikaciji, povjerenju i saradnji. Uskladiti Godišnji plan i program rada sa Programom razvoja i Izvještajem o samoevaluaciji u dijelu definisanja prioritetsnih ciljeva. Uskladiti strukturu i sadržaj Izvještaja o realizaciji sa Godišnjim planom Škole.</p>
40774	<p>Planovi stručnih organa su sadržani u Godišnjem planu i programu rada Škole. Stručni organi razmatraju stručna pitanja u skladu sa propisima. Na osnovu dokumentacije o radu stručnih organa vidne su brojne periodične analize o kvantitativnim podacima uspjeha i vladanja učenika i broju održanih časova (dopunske i dodatne nastave), koji su ujedno i jedini dokazi o osiguranju kvaliteta. Iako se na osnovu zapisnika stručnih organa može uočiti da se na nekim sjednicama razmatraju mjere poboljšanja na osnovu analize (uspjeha učenika ili dopunske nastave), ipak nedostaju konkretni predlozi navedenih mjera. Može se zaključiti da u analizama stručnih organa nedostaje definisanje sistematičnih mjera poboljšanja, konkretnih zaduženja, odgovornosti, kao i instrumenti praćenja i realizacije. Ovo se posebno odnosi na razmatranje i analizu dopunske nastave u okviru stručnih organa, gdje nedostaje jasno utvrđena metodologija o kvalitetu izvođenja i provjeri efekata dopunske nastave, odnosno njenom uticaju na postignuća učenika. Naime, nema dokaza da stručni organi obezbjeđuju povratnu informaciju od učenika i roditelja o kvalitetu izvođenja dopunske nastave i njenim efektima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbiti da stručni organi na osnovu analize stručnih pitanja definisu konkretnе mјere poboljšanja sa jasnim zaduženjima, rokovima, odgovornostima i instrumentima praćenja i realizacije.</p>
40775	<p>Škola je formirala tim za samoevaluaciju i sačinila Plan samoevaluacije za ovu školsku godinu. U Planu samoevaluacije izvršen je izbor oblasti samoevaluacije i način vrednovanja. Tim je sačinio Izvještaj o samoevaluaciji koji sadrži način obrade, instrumente i analizu podataka za kvalitet nastave i učenja, dok je za druge dvije oblasti data samo evidencija o poboljšanju. Pored toga, način na koji su u Izvještaju o samoevaluaciji date druge oblasti kvaliteta (Etos i Kadrovska,</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>prostorno-tehnički i higijenski uslovi rada) ne odgovara procesu i koracima samoevaluacije i primjereniji je više svakodnevnim zadacima direktora Škole. Na osnovu navedenog može se zaključiti da je Plan i Izvještaj o samoevaluaciji samo djelimično zasnovan na poštovanju koraka samoevaluacije, dokazima i izvorima, obradi i analizi podataka na osnovu korišćenih instrumenata, kao i da sadrži predlog mjera za poboljšanje samo za jednu oblast kvaliteta. Nedostaje izrada Plana unapređenja obrazovno-vaspitnog rada na osnovu samoevaluacije. Takođe, u procesu sproveđenja samoevaluacije nedostaje učešće nastavnika, učenika i roditelja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti da u procesu samoevaluacije učestvuju nastavnici, učenici i roditelji kako bi analiza podataka i utvrđeno stanje bilo pouzданije i objektivnije.</p> <p>Izvještaj o samoevaluaciji treba da bude zasnovan na činjenicama, dokazima i izvorima, da sadrži preporuke za poboljšanje i rezultira izradom Plana unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada.</p>
40776	<p>Prilikom evaluacije Plana za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada (2015), tim nadzornika Zavoda za školstvo je konstatovao da je Plan u potpunosti uskladen sa Izvještajem o eksternom utvrđivanju kvaliteta, kao i da je realizovan.</p>
40777	<p>Pedagoško-instruktivni rad se realizuje u skladu sa Planom. Dokumentacija o pedagoško-instruktivnom radu sadrži područje posmatranja i protokol za posmatranje časova. Na osnovu zapisnika vidi se da stručni organi redovno razmatraju realizaciju Plana pedagoško-instruktivnog rada. Evidencije o pedagoško-instruktivnom radu su sistematične i uredne.</p>
40778	<p>U Godišnjem planu i programu rada sadržan je Plan rada Školskog odbora. Prema zapisnicima iz prethodne i ove školske godine vidi se da Školski odbor razmatra brojna pitanja iz svoje nadležnosti, uključujući i Izvještaj o samoevaluaciji i izvještaje o rezultatima uspjeha i vladanja učenika i vannastavnim aktivnostima, kao i Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana. Nedostaje razmatranje sveobuhvatnog izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana, kao i ostvarenosti ciljeva Programa razvoja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti da Školski odbor razmatra sveobuhvatni izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana, kao i da periodično razmatra ostvarenost ciljeva Programa razvoja.</p>
40779	<p>U Programu razvoja definisani su prioritetni ciljevi razvoja za četvorogodišnji period za pet oblasti kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada. Prioritetni ciljevi razvoja definisani su na osnovu eksterne evaluacije i Swot analize. Navedena analiza nije dosljedno uskladena sa definisanim prioritetnim ciljevima, pa su često dobre strane Škole korišćene kao osnova za prioritetne ciljeve razvoja u četvorogodišnjem periodu. Programu nedostaje vremenska dinamika i način praćenja ostvarivanja ciljeva. Školski odbor nije razmatrao Program razvoja kao ni ostvarenost njegovih ciljeva.</p> <p>Preporuke</p> <p>Prioritetne ciljeve razvoja dosljedno uskladiti sa analizom snaga i slabosti Škole.</p> <p>U Programu razvoja definisati vremensku dinamiku, kao i način praćenja planiranih ciljeva razvoja, odgovorne osobe za praćenje i periodično izvještavanje.</p>
40780	<p>Osnovna pedagoška dokumentacija vodi se u skladu sa propisima. Ljetopis Škole se uredno vodi, u posljednje vrijeme kao posebna publikacija u štampanoj i elektronskoj formi, za školsku godinu. Zapisnici sa sjednica stručnih organa i Školskog odbora vode se uredno i sadrže zaključke. Nastavničko vijeće je odredilo posebnu komisiju za praćenje i kontrolu vođenja pedagoške evidencije i dokumentacije. Na osnovu zapisnika Nastavničkog vijeća vidi se da komisija periodično podnosi izvještaj o radu.</p>

Prosvjetni nadzornik: Nebojša Rakočević

2. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	40781 Stručna zastupljenost	8		X		
15	40788 Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	8		X		
14	40782 Profesionalni razvoj zaposlenih	9	X			
12	40783 Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	8		X		
11	40784 Opremljenost računarima	8		X		
10	40785 Korišćenje raspoloživih resursa	9	X			
10	40786 Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	7		X		
10	40787 Sanitarno-higijenski uslovi	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8,14	USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje					
40781	Kvalifikacionu strukturu čine 54 zaposlena, od čega je 36 nastavnika je na neodređeno vrijeme, na zamjeni je sedam nastavnika do povratka radnika sa bolovanja, šest nastavnika vrši dopunu do norme u drugim školama, pet je radnica na održavanju higijene i jedan domar. Jedan nastavnik nema licencu za rad i položen stručni ispit. Broj i kvalifikaciona struktura nastavnog kadra u skladu je sa Aktom o sistematizaciji radnih mjesta.					
40788	Škola ima 21 učionicu koje koristi 626 učenika raspoređenih u 26 odjeljenja. Većina učionica je opremljena novim namještajem, nastavnim sredstvima i pomagalima. Školsaka biblioteka smještena je u dvije prostorije. Raspolaže sa savremenim izdanjima stručne literature za potrebe nastavnika i to 3.737 naslova i učeničke literature 10.491 naslova. Bibliotečki fond se dopunjava novim izdanjima svake godine. Biblioteka nema čitaonicu i medijateku. Sala za fizičko vaspitanje zadovoljava standarde, uglavnom je uređena i opremljena nastavnim sredstvima. Sportski tereni su uređeni i dostupni učenicima i van nastave.					
40782	Plan profesionalnog razvoja sadrži jasne ciljeve i prioritete i zasnovan je na realnim potrebama Škole. Plan je sačinjen na osnovu samoevolucije, eksterne evaluacije i ankete sprovedene među nastavnicima. Evidencija koju vodi koordinator za profesionalni razvoj pokazaje da Škola redovno prati i analizira realizaciju Plana. Prema anketi zaposlenih 53,19% se potpuno slaže i 31,91% se uglavnom slaže da su ponuđene mogućnosti za stručno usavršavanje u potpunosti iskoristili, dok se 80,85% potpuno slaže i 19,15% uglavnom slaže da su veoma zainteresovani za stručno usavršavanje. Većina nastavnika ima svoj lični portfolio. U Školi je trenutno angažovano pet nastavnika pripravnika (dva profesora razredne nastave, dva profesora engleskog jezika i jedan nastavnik geografije). Plan i program rada mentora sa nastavnikom pripravnikom je urađen i realizuje se predviđenom dinamikom, kao i izveštaj o n realizaciji. Reallzivano je niz seminara od kojih su: Prezentacija daysi čitanka, Prevencija ranog sklapanja brakova među pripadnicima romske populacije, Pisa test-rješavanje i pisanje matematičkih zadataka, Kooperativno učenje u nastavi, Testiranje u nastavi italijanskog jezika - receptive vještine, Rad sa nadarenom djecom i dr.					
40783	Unutrašnji školski prostor pruža dobre mogućnosti za izvođenje različitih oblika nastave. Škola je opremljena funkcionalnim namještajem. U učionicama se prepoznaju rezultati aktivnosti učenika. Ukupan prostor je prilagođen izvođenju programa u Školi u odnosu na postojeći broj učenika. Škola ima prilaznu rampu za učenike sa smetnjama u razvoju. Spoljašnji školski prostor je uređen, ograđen i redovno se održava. U sklopu školskog dvorišta nalaze se sportski tereni koji su na raspolaganju učenicima van nastave.					
40784	Opremljenost računarima i pratećom opremom u skladu je sa zahtjevima savremene nastave. Škola ima informatičku učionicu sa 16 računara (koji su većinom zastarjeli), projektorom, projekcionim platnom i štampačem. Računarska oprema se koristi za vođenje školske evidencije, računovodstvenih poslova, evidencije materijalnih sredstava, pedagoške dokumentacije i dr. Plan rada ICT koordinatora je urađen. Uredno se vodi evidencija o korišćenju računarske učionice kao i realizovane aktivnosti u okviru iste. Na ulazu u informatičku učionicu jasno je istaknut raspored korišćenja.					
40785	Nastavnicima i učenicima na raspolaganju su resursi Škole. Prema anketi nastavnika 61,7% u potpunosti slaže i 25,53% uglavnom slaže da je u Školi omogućeno korišćenje računara i pristup internetu. Kada je riječ o učenicima, 44,44% anketiranih učenika je odgovorilo da se u potpunosti slaže i 12,5% da se uglavnom slaže da je u školi omogućeno korišćenje računara i pristup internetu. A zajednica učenika ima prostor u kojem se okuplja i realizuje aktivnosti u potpunosti se slaže 52,78% i 26,39% se uglavnom slaže. Rukovodstvo Škole i stručni saradnici podstiču zaposlene na korišćenje raspoloživih nastavnih sredstava i potrebu korišćenja računara i opreme u realizaciji nastave. Računarska učionica se prema mogućnostima Škole djelimično koristi za nastavu drugih predmeta. Uprava Škole se brine o pristupu i korišćenju raspoloživih resursa. Škola je uradila raspored po smjenama koji omogućava realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti. ICT koordinator svakodnevno brine o servisiranju računarske opreme i obuci nastavnika za rad na računarima, o čemu postoji uredna evidencija. U suštini, resursi Škole iskorišćeni su i u funkciji su nastavnih i vannastavnih aktivnosti.					
40786	Škola nema upotrebnu dozvolu. Zahtjev za izdavanje je poslat Ministarstvu održivog razvoja i turizma 05.03.2015.god. i u odgovoru Ministarstva od 13.03.2015.god. se navodi da za imenovani objekat nijesu pronađeni predmeti koji se odnose na upravljeni postupak izdavanja građevinske dozvole. PP aparati su servisirani 26.10.2017.god. Glavni nedostatak je što postoje samo četiri PP aparat, što ne zadovoljava brojem u odnosu na ukupnu površinu Škole. Izvršena je dezinfekcija-dezinsekcija-deratizacija 13.02.2018.god. Postoji izveštaj o ispitivanju ispravnosti vode od 18.09.2017.god. u kom se zaključuje da je voda bakteriološki isporavna i upotrebljiva za piće. U nalazu za ispravnost elektro i gromobranske instalacije, koji je izvršio Institut za crnu metalurgiju iz Nikšića od 29.04.2015.god. navodi se da svi parametri odgovaraju. Ispitivanje je izvršeno na električnim instalacijama niskog napona, gromobranskim instalacijama i otpornost izolacije.					

Br. ind.	Obrazloženje
	Škola ima Pravilnik o kućnom redu, Pravilnik o zaštitu na radu, Pravilnik o zaštiti od požara i Pravilnik o nepogodama. Škola ima video-nadzor i alarm protiv provala. Unutrašnji i spoljni prostor Škole je dobro osvijetljeni.
40787	Školski prostor je uglavnom uredan i čist. Higijenski uslovi su uglavnom dobri. Kućni red se poštuje u smislu održavanje i čuvanja imovine. Škola redovno organizuje sistematske pregledе učenika. Dvorište Škole je ograđeno, uredno i većinom zadovoljava potrebe učenika za odmorom i sportskim aktivnostima.

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

3. Etos ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
19	40789 Poštovanje kućnog reda / pravila	9	X				
19	40790 Međuljudski odnosi	6		X			
18	40794 Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	7		X			
16	40791 Estetska uređenost prostora	8		X			
16	40792 Promocija i uloga u zajednici	8		X			
12	40793 Uticaj podsticajnih mjera	8		X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				7,63	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
40789	Pravilnik o kućnom redu je urađen i postavljen na vidnom mjestu, u holu Škole. Pedagog vodi Dnevnik rada sa evidencijom o poštovanju Kućnog reda. Direktorica Škole, takođe, vodi svoju evidenciju o komunikaciji sa učenicima koji joj se obraćaju u vezi sa eventualnim problemima. Takođe, direktorica vodi i evidenciju o obraćanju roditelja upravi.
40790	Na ponuđenu konstataciju „odnosi između učenika su dobri“, 64,79% anketiranih učenika, 68,75% roditelja i 89,36% nastavnika dalo je afirmativne odgovore („potpuno se slažem i „djelimično se slažem“), dok je 28% učenika, 18,75% roditelja i 8,51% nastavnika odgovorilo da se „djelimično slaže“, 5,63% učenika i 10,94% roditelja odgovorilo je „ne slažem se“. Kod konstatacije „međusobni odnosi u kolektivu su zasnovani na poštovanju, toleranciji, bez predrasuda“, afirmativno se izjasnilo 87% nastavnika; 10,87% odgovorilo je „djelimično se slažem“ i 4,35 „ne slažem se“. Po riječima direktorice, odnosi u kolektivu su solidni. Mada uvid u upitnike (ovo posebno važi za upitnike koje su popunjavali nastavnici), ne ukazuje na problematičnu situaciju ili klimu u kolektivu, uvidom u svesku zapisnika Nastavnickog vijeća, može se zaključiti da bi odnosi u kolektivu mogli biti transparentniji na relaciji uprava - zaposleni.
	Preporuke Svi zaposleni u kolektivu treba da se više angažuju na unapređenju međuljudskih odnosa i da preuzmu odgovornost za ukupni klimu u kolektivu.
40794	Na ponuđenu konstataciju da „nastavnici poštuju i podstiču učenike“, afirmativno se izjasnilo 76,06% učenika i 70,31% roditelja, 19,72% učenika i 18,75% roditelja odgovorilo „djelimično se slažem“; 4,23% učenika i 10,94% roditelja izjasnilo se „ne slažem se“. Na drugu konstataciju, „učenici imaju mogućnost da iznesu svoje prijedloge za odluke koje se na njih odnose“, afirmativno je odgovorilo 81,69% učenika; 12,68% odgovorilo je „djelimično se slažem“, dok je 5,63% odgovorilo „ne slažem se“. Na konstataciju „u ovoj školi, učenici uče kako kvalitetno i kulturno komunicirati sa drugim ljudima, afirmativno se izjasnilo 80,28% anketiranih učenika; 11,27% odgovorilo je „djelimično se slažem“ i 5,63% „ne slažem se“ Škola ima „kutiju za sugestije“, kao i „kutiju povjerenja“ koje su postavljene u holu. Vodi se evidencija o datim prijedlozima i sugestijama učenika.
40791	Pri uređenju školskog prostora, posebna pažnja posvećena je učeničkim radovima. Holovi Škole, kao i ucionice, dekorisani su sadržajima koji su u funkciji vaspitnog djelovanja i učenja. Dio školskog prostora, dekorisan je i edukativnim materijalima i postera kao pokazateljima realizovanih aktivnosti.
40792	Obilježja Škole istaknuta su na vidnom mjestu. Škola ima svoje veb i fejsbuk stranice. Podaci u Ljetopisu, kao i foto-dokumentacija sa izleta, takmičenja, realizacije projekata i aktivnosti, ukazuje na efikasnu promociju života i rada ustanove u lokalnoj sredini i šire. Zaposleni se, u skladu sa svojim obavezama i mogućnostima, angažuju u razvijanju kulturnog identiteta Škole. Rezultati i postignuća učenika i cjelokupnog kolektiva, afirmišu se i preko lokalnih medija (TV Nikšić koja prati sve događaje od važnosti za Školu), ali i šire. Škola predstavlja svoja postignuća i na portalu www.onogošt.me. Škola sarađuje sa portalom www.roditelji.me. Fejsbuk stranica se ažurira svake sedmice. Sa tvrdnjom iz upitnika da je Škola centar kulturnih i sportskih aktivnosti u lokalnoj sredini, afirmativno je odgovorilo 72% učenika i 81% nastavnika.
40793	Škola ima Pravilnik o pohvaljivanju i nagrađivanju zaposlenih. Škola, takođe, primjenjuje Pravilnik o pohvalama i nagradama i vaspitnim mjerama za učenike. Od prošle školske godine, Škola nagrađuje najbolje učenike sa državnih takmičenja i Olimpijade znanja i simboličnom novčanom nagradom.

Prosvjetni nadzornik: Nataša Tomović

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
	OPŠTI INDIKATORI		VU	U	Z	NZ
18	40795 Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva	7		X		
13	40800 Podrška nadarenim učenicima/djeci	8		X		
12	40796 Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji	9	X			
12	40801 Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	7		X		
11	40802 Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	8		X		
10	40803 Zaštita i sigurnost učenika/djece	6		X		
8	40797 Realizacija edukativnih i preventivnih programa	8		X		
8	40798 Profesionalna orientacija	9	X			
8	40799 Kvalitet rada učeničkog parlamenta	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.78	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje					
40795	Realizacija dopunske nastave planirana je kao podrška za učenike sa problemima u učenju. U planu rada Nastavničkog vijeća predviđeno je razmatranje dopunske nastave, kao i izvještaj o realizaciji. Na odjelenjskim vijećima od IV do IX razreda utvrđeni su programi rada i raspored dopunske nastave. Planirana je i analiza rada i utvrđivanje efekata realizacije dopunske nastave. U okviru planova rada stručnih aktiva na nešto konkretnijem nivou su se bavili izradom, planiranjem, analizom realizacije dopunske nastave. Dopunska nastava za učenike koji nijesu u mogućnosti da sa uspjehom prate nastavu po planu se realizuje sa po jednин časom nedjeljno. To je i utvrđeno u rasporedu časova, a evidencija i sadržaj rada održanih časova vode se u dnevnicima rada. Analizom Izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Škole za prvo polugodište školske 2017/18. godine konstatovamo smo da je sastavni dio tog izvještaja poglavlje Broj realizovanih časova dodatne i dopunske nastave u I i II klasifikacionom periodu za tekuću školsku godinu. Ovim kvantitativnim pokazateljima nedostaje detaljniji osvrt nastavnika na efekte ovog oblika nastave na posignuća učenika nakon realizacije, kao i prijedlozi za poboljšanje. U procentualnoj analizi upitnika za učenike oko 61% učenika se izjasnilo da se redovno održavaju časovi dodatne i dopunske nastave. Pedagog Škole realizuje savjetodavni rad sa učenicima koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva.	Preporuke				
	Izvršiti kvalitativnu analizu efekata dopunske nastave u odnosu na postignuća učenika i u skladu sa dobijenim rezultatima unaprijediti je.					
40800	Odluka o formiranju Tima za podršku i praćenje darovitih učenika donesena je 04.09. 2017. godine. Tim je imao za cilj da identificuje darovite učenike četvrtog razreda. Učiteljice IV razreda i pedagog su koristeći ljestvicu procjene realizovali procjene i formirali spisak darovitih učenika. Plan rada za razvoj i podršku darovitim učenicima su izradili pedagog i pomoćnica direktora. Nakon detaljne analize evidencije o radu stručnih aktiva (matematike, crnogorsko-srpsko, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, razredne nastave, estetske grupe predmeta...) zapaženo je da su teme bile organizacija i analiza dodatne i dopunske nastave, učešća na državnim takmičenjima i izvještaji o postignutim rezultatima, dogоворi oko izrade IROP-a, predlozi mjera za poboljšanje uspjeha učenika, rad sekcija, pripreme za nastupe i takmičenja, analiza napredovanja učenika nakon časova dopunske ili dodatne nastave, formiranje spiskova darovite djece, mjere za povećanje motivacije u radu, izbor udžbenika i stručne literature i sl. Planirana je realizacija dodatne nastave za talentovane i posebno nadarene učenike. Ova nastava se realizuje od 1. oktobra po utvrđenom rasporedu sa po jednин časom nedjeljno, o čemu postoji uredna evidencija. Škola planira i organizuje školska takmičenja, o čemu se razmatra na sjednicama Nastavničkog vijeća. Na sjednicama se prezentuju i izvještaji sa održanih takmičenja i plasman učesnika (sjednice u novembru, februaru, maju). U planu rada Stručnog aktiva crnogorsko-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti za tekuću školsku godinu razmatra se učešće i izbor učenika za takmičenje recitatora, kao i postignuti rezultati. U Godišnjem planu Stručnog aktiva matematike i informatike planira se organizovanje školskog takmičenja za učenike šestog i devetog razreda, kao i analiza uspjeha na takmičenjima. U planu Aktiva nastavnika istorije i geografije, kao i Aktiva biologije, hemije i fizike za tekuću godinu planira se organizovanje školskog takmičenja, a potom analiza rezultata. Planom Aktiva stranih jezika predviđen je izbor učenika za učešće na Državnom takmičenju i razmatranje uslova za pripremu, a zatim analiza postignuća na Državnom takmičenju. Pedagog pruža podršku učenicima u cilju ostvarivanja njihovih optimalnih razvojnih mogućnosti i vaspitno-obrazovnih postignuća. Ovaj cilj ostvaruje kroz savjetodavni rad sa učenicima, procjenu zrelosti djeteta za školu, predloge mjera za podsticanje napredovanja djece koja se školju po IROP-u, darovite djece, radi na profesionalnoj orientaciji učenika, podstiče participaciju učenika u svim segmentima života i rada Škole i sl. Uvidom u Dnevnik rada pedagoga uočava se da se vodi i evidencija o pomenutim aktivnostima. U okviru Izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Škole za prvo polugodište školske 2017/18. godine nalazi se poglavlje Rezultati sa takmičenja. Navedena su detaljno takmičenja i nagrade u sportskim disciplinama, učešće u online takmičenju u kvizu Koliko znaš o EU, učešće na međunarodnim likovnim takmičenjima, Državnom takmičenju u znanju u organizaciji Ispitnog centra i sl.					
40796	U okviru slobodnih aktivnosti podrazumijeva se rad iz kulturno-zabavnog područja. Formirane su: Ritmička sekcija, Folklorna sekcija, mali hor, Dramska sekcija, Matematička sekcija za IV razred, Otvoreni mikrofon, Literarna sekcija, hor,					

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>Likovna sekcija, Bibliotekarska sekcija, Ljubitelji engleskog, italijanskog i njemačkog jezika. Navedeni su i nastavnici zaduženi za rad u pomenutim sekcijama. Formirane su naučno-istraživačke sekcije (mladi biolozi, fizičari, hemičari, geografi, istoričari, informatičke sekcije), kao i zaduženi nastavnici. Planirane su i sportsko rekreativne sekcije i to Odbojkaška, Rukometna, Košarkaška, Fudbalska, Atletska i Crveni krst. Planirana je i Ekološka sekcija. Sve su sekcije funkcionalne tokom školske godine, a kao rezultat nihovog rada realizovani su kulturno-zabavni programi; učešće na brojnim takmičenjima; Dani kulture, tehnike, sporta; Novogodišnji bazar i izleti. O svim aktivnostima postoji evidencija u odjeljenjskim knjigama, sveskama aktiva, Ljetopisu Škole. Analiza rezultata vannastavnih aktivnosti prezentovana je i na sjednici Savjeta roditelja.</p>
40801	<p>Formiran je Tim za inkluzivno obrazovanje, a program rada Tima za školsku 2017/18.godinu je dio Godišnjeg plana rada Škole. Definisani su: opšti cilj a to je podsticanje razvoja sve djece uz devizu „škola po mjeri djeteta“, specifični ciljevi kao i konkretni zadaci. Školu pohađaju dva učenika (II i VII razreda) sa posebnim obrazovnim potrebama sa Rješenjem o usmjerenu. Za učenika drugog razreda urađen je IROP a nastavu prati uz pomoć asistenta u nastavi. Učenik sedmog razreda prati redovnu nastavu sa posebnim standardima, uz dodatnu stručnu pomoć. Na kraju prvog polugodišta učitelj, predmetni nastavnik i asistent su izradili detaljan izvještaj o nivou obrazovnih postignuća učenika koji je proslijeđen Sekretarijatu za kulturu, sport i socijalno staranje te zaključujemo da je poštovana procedura. Početkom školske godine realizovana je anketa za procjenu Indeksu inkluzivnosti za Školu koja je prezentovana na Nastavničkom vijeću. Srednja ocjena indeksa inkluzivnosti Škole je 5,17 za 2017/18. godinu. Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su dobro prihvaćeni po mišljenju oko 66% anketiranih učenika. U Školi je formiran i Tim za projekat Asistent u nastavi.</p> <p>Preporuke</p> <p>Za sve učenike sa Rješenjem o usmjeravanju uraditi IROP.</p>
40802	<p>Učenici su redovno i pravovremeno informisani o svojim pravima i obavezama. Priliku da iskažu svoje mišljenje najčešće koriste u okviru rada Učeničkog parlamenta, s obzirom na to da Parlament čine predstavnici iz svakog odjeljenja VI, VII, VIII i IX razreda, svaki učenik može da preko svog predstavnika prenese svoje mišljenje i ostvari neko svoje pravo. Prilikom anketiranja dobijen je rezultat po kome se oko 83% nastavnika potpuno slaže da se učenici redovno informišu o svojim pravima i dužnostima. Oko 70% anketiranih učenika potpuno se slaže, a oko 23% se uglavnom slaže, da su redovno informisani o svojim pravima i dužnostima. Učenici su informisani o organizaciji rada Škole, a to se može zaključiti na osnovu pregleda zapisnika sa sastanaka Učeničkog parlamenta i polugodišnjeg Izvještaja. Oko 60% anketiranih učenika izjasnilo se da se potpuno slaže da mogu slobodno da izraze svoja mišljenja, dok se oko 24% uglavnom slaže sa tim. Gotovo je identično i mišljenje anketiranih nastavnika (64% se potpuno slaže a 26% se uglavnom slaže da učenici slobodno izražavaju svoja mišljenja kroz razne oblike udruživanja). Školski odbor je još 03.12. 2010. godine donio Pravilnik o pohvaljivanju i nagrađivanju učenika kojim se uređuju vrste pohvala i nagrada za učenike, uslovi i postupak njihovog dodjeljivanja.</p>
40803	<p>Škola redovno obezbeđuje sistematske preglede učenika. Tokom ove školske godine obavljeni su pregledi učenika četvrtih i devetih razreda. U proteklom periodu uprava Škole je nastojala da poveća bezbjednost učenika dogradnjom nedostajućeg dijela ograde, što je uz donacije i uspjela da realizuje, o čemu postoji evidencija u zapisnicima Savjeta roditelja. Škola nema produženi boravak, ali organizuje jutarnje čuvanje djece u periodu od 7 do 9 časova. Škola ima pravilnike koji se odnose na bezbjednost i poštuje ih. U Školi se realizuje i projekat u okviru Fondacije Marije Kotri, sa ciljem organizovanja humanitarnog rada, promocije dječjeg stvaralaštva i stvaranja uslova za veću bezbjednost djece u saobraćaju. Unutrašnji i dvorišni prostor je uredan i uglavnom je bezbjedno mjesto za boravak učenika. Analizom upitnika za učenike, sa konstatacijom "U školi se osjećam sigurnim i bezbjednim" njih 61% potpuno se slaže, 27% uglavnom se slaže, djelimično se slaže 3% i oko 10% se ne slaže. Sa konstatacijom "U školi se učenici osjećaju sigurnim i bezbjednim", iz ugla roditelja, oko 40% se potpuno slaže, 30% se uglavnom slaže, 17% djelimično se slaže, oko 10% se ne slaže i oko 3% ne zna. Većina nastavnika, njih oko 79% potpuno se slaže da se sigurnost i bezbjednost učenika redovno prati i analizira, a oko 21% uglavnom se slaže sa tim. Da u ovoj školi ne postoje slučajevi omalovažavanja, vrijedanja i zlostavljanja učenika, potpuno se slaže oko 37%, uglavnom se slaže oko 24%, djelimično se slaže oko 14 %, ne slaže se oko 23% anketiranih učenika a oko 3% nemaju saznanja o tome. Sa ovom konstatacijom potpuno se slaže oko 33%, uglavnom se slaže oko 13%, djelimično se slaže 19%, ne slaže se oko 24%, dok oko 11% anketiranih roditelja nemaju saznanja o tome. Nastavnici, s druge strane, imaju značajno afirmativnu percepciju, gdje su njihovi odgovori dominantno u kategoriji potpuno se slažem (51%), uglavnom se slažu njih 32%, oko 11% djelimično se slaže, oko 6% nemaju saznanja o tome. Iz navedenog zaključujemo da je uočena značajna podudarnost u disperziji odgovora između učenika i roditelja, dok nastavnici imaju uglavnom afirmativnu percepciju kada je u pitanju bezbjednost i sigurnost učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Identifikovati razloge negativnih stavova učenika kada je u pitanju njihova bezbjednost u Školi.</p>
40797	<p>U Školi se realizuje niz projekata i to: Prevencija narkomanije, Prva pomoć, Reproduktivno zdravlje sa seksualnim obrazovanjem i prevencijom seksualno prenosivih bolesti. Za sve pomenute projekte imenovani su rukovodioci i timovi koji su zaduženi za realizaciju. U okviru programa Reproduktivno zdravlje nosioci realizacije su pedagog i nastavnik biologije, kroz redovnu nastavu u okviru oblasti biologije i radionica/predavanja. Ciljevi su prilagođeni učenicima IX razreda i odnose se na razumijevanje promjene u periodu adolescencije, zaštitu reproduktivnog zdravlja, odgovornog polnog ponašanja, zrelost ličnosti za stupanje u polne odnose. Škola se priključila realizaciji međunarodnog programa ENO Environment Online i učestvovala u akciji sadnje drveća kao zajednički doprinos promociji mira u svijetu, kao i promovisanju obrazovanja za održivi razvoj. U Školi je na prigodan način obilježen Međunarodni dan djeteta u organizaciji Biciklističkog kluba Perun. U toku ove školske godine učenici su imali priliku da prate predavanje o pravima djeteta koje su držale predstavnice Zaštitnika ljudskih prava i sloboda CG Ombudsman.</p>

Br. ind.	Obrazloženje
40798	<p>U prethodnim godinama realizovan je i projekat Vještine za adolescenciju.</p> <p>U okviru Godišnjeg plana rada Škole je i Plan i program profesionalne orientacije učenika. Nosioci aktivnosti su pedagog i razredne starješine VII i IX razreda. Teme se kreću od oblasti samospoznaje ka pretraživanju o zanimanju, susretu sa svijetom zanimanja do konačnog donošenja odluke o izboru zanimanja. Veoma dobro su planirani susreti sa svjetom zanimanja, a u saradnji sa predstavnicima srednjih škola i predstavnicima Centra za informisanje i profesionalno savjetovanje (CIPS) što kasnije olakšava donošenje pravilne odluke o izboru zanimanja.</p> <p>Na osnovu pregleda Izvještaja o profesionalnoj orientaciji u školskoj 2016/17. godini, konstatovano je da je najprije formiran Tim za profesionalnu orientaciju, izrađen program, a zatim su realizovane planirane radionice sa učenicima IX razreda, prezentovani programi srednjih stručnih škola i pregled zanimanja.</p> <p>U okviru nastave likovnog vaspitanja, crnogorsko-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti realizovani su radovi za takmičenje Crvenog krsta na temu Moje buduće zanimanje.</p> <p>U okviru saradnje sa CIPS-om organizovano je predavanje za učenike IX razreda pod nazivom Kuda nakon osnovne škole. Prezentovani su i smjerovi srednjih stručnih škola a i podijeljene odgovarajuće brošure Zavoda za zapošljavanje pod nazivom Moje buduće zanimanje.</p> <p>U okviru upitnika za učenike na pitanje da li imaju organizovanu podršku prilikom odlučivanja o daljem školovanju oko 52%učenika se potpuno slaže a oko 35% se uglavnom slaže sa tom konstatacijom. Oko 72% nastavnika se potpuno slaže sa konstatacijom. Učenička portfolija vode odjeljenjske starješine u nižim razredima. Za učenike starijih razreda nastavnici vode evidenciju o praćenju napredovanja.</p>
40799	<p>U Školi funkcioniše Učenički parlament čiji rad organizuje i prati pedagog Škole. Cilj je da učenici na ovaj način razvijaju samostalnost, odgovornost za uspjeh u savladavanju svih oblika obrazovno-vaspitnog rada, razvijaju osjećaj pripadnosti kolektivu i prepoznavanju vlastite važnosti za funkcionisanje zajednice i poštovanja kućnog reda Škole. U Planu su precizirana ovlašćenja Parlamenta a čine ga predstavnici svih odjeljenja VI, VII, VIII i IX razreda koji se biraju tajnim glasanjem. Parlament ima svog predsjednika, potpredsjednika i zapisničara. Sastaju se dva puta mjesečno kada raspravljaju i odlučuju na određene teme. Precizno su navedeni mjeseci i sadržaji aktivnosti i realizatori.</p> <p>U periodu nadzora izvršen je pregled zapisnika Učeničkog parlamenta i neposredno je praćen rad na jednom od sastanaka. Iako je plan rada Parlamenta gotovo identičan za 2016/17. godinu i 2017/18. godinu, u zapisnicima je evidentna angažovanost, kritičko mišljenje, iniciativnost, dobromanjernost učenika pod stručnim vođstvom pedagoga Škole. Učenici vrlo precizno definišu dobre i manje dobre strane vaspitno-obrazovnog porcesa Škole, daju konkretne prijedloge kako da se riješe, predlažu poboljšanja u uslovima Škole, organizovanje izleta, a posebno značajno iniciraju humanitarne akcije koje su i realizovane (posjeta Dnevnom centru sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama, uključivanje u akciju prikupljanja pomoći samohranoj majki, osobama koje su socijalno ugrožene). Na osnovu analize zapisnika i razgovora sa učenicima, veliki broj njihovih inicijativa je uvažen.</p>

Prosvjetni nadzornik: Nataša Tomović

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
		OPŠTI INDIKATORI		VU	U	Z	NZ
31	40804	Saradnja sa roditeljima	8		X		
26	40805	Aktivnost Savjeta roditelja	7		X		
24	40806	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	8		X		
19	40807	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.55	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40804	<p>U okviru Godišnjeg plana rada Škole za školsku 2017/18. godinu posebno poglavje je posvećeno saradnji sa roditeljima (oblicima i područjima saradnje sa roditeljima, planu rada Savjeta roditelja i planu roditeljskih sastanaka). U okviru oblika saradnje sa roditeljima planirani su individualni razgovori, Dan otvorenih vrata, informativni roditeljski sastanci, odjeljenjski ili razredni roditeljski sastanci, sjednice Savjeta roditelja. Plan rada Savjeta roditelja je predviđen kroz održavanje pet sjednica na kojima su teme vezane za razmatranje važnih pitanja iz života i rada Škole. Roditeljski sastanci su planirani četiri puta u toku školske godine i to u septembru, novembru, februaru i aprilu, a neke od tema su: dogovor o načinu saradnje sa roditeljima, informisanje o radu Škole, uspjehu i disciplini učenika, mjerama poboljšanja uspjeha učenika, kao i dogovor o izletima. Planiran je i Dan otvorenih vrata svih odjeljenjskih starješina jedanput nedjeljno u trajanju od 30 do 45 minuta.</p> <p>Na osnovu Izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Škole za prvo polugodište školske 2017/18. godine i pregleda odjeljenjskih knjiga, konstatovali smo da su se opšti roditeljski sastanci održavali po planu, a posebni u skladu sa potrebom - npr. organizovanje ekskurzije. Na osnovu analize upitnika i pitanja o redovnosti održavanja roditeljskih sastanaka, većina anketiranih, i to 96% nastavnika i oko 80% roditelja mišljenja su da se redovno održavaju. Dan otvorenih vrata je realizovan po rasporedu i dogovoru sa odjeljenjskim starješinama. Realizovani su individualni razgovori u predviđenim terminima u toku dana kada su se roditelji informisali o postignućima i vladanju svog djeteta. Informativni sastanci su se održavali na inicijativu roditelja ili nastavnika, po potrebi. Analizom upitnika dobili smo informaciju da se 91% nastavnika i oko 76% roditelja potpuno slaže sa konstatacijom da svi nastavnici Škole imaju tačno utvrđeno vrijeme za prijem roditelja. Roditelji su nformisani o postignućima i vladanju učenika na više nivoa, kroz individualne razgovore, putem roditeljskih sastanaka, kao i putem sjednica Savjeta roditelja. Na osnovu podataka dobijenih upitnicima za roditelje, oko 62% anketiranih roditelja je naveo da dobijaju detaljne i redovne informacije o postignućima i ponašanju svoje djece. To potvrđuje i oko 83% anketiranih nastavnika. U Školi se povremeno organizuju tematski roditeljski sastanci, sa ciljem proširenja saradnje sa roditeljima. Primjer tematskog roditeljskog sastanka koji smo dobili na uvid je tipa radionice i prikidan za roditelje učenika a pod motom „Zajedno u vaspitanju i obrazovanju“.</p> <p>Škola posjeduje i interni Kodeks ponašanja roditelja koji sadrži preporuke za postupanje roditelja i način saradnje sa zaposlenima u Školi, a u interesu učenika.</p>
40805	<p>Rad Savjeta roditelja Škole planiran je u okviru pet sjednica, a teme i način uključivanja roditelja u život i rad Škole u skladu su sa Zakonom. Precizirani su i nosioci aktivnosti, u zavisnosti od teme. Škola ima 26 odjeljenja, dok Savjet roditelja ima ukupno 24 člana i čine ga predstavnici roditelja iz odjeljenja od II do IX razreda, dok se u sastavu ne nalaze svi predstavnici prvog razreda Škole. Pregledom zapisnika sa sjednica koje su redovno održavane u periodu koji je bio predmet nadzora, konstatovali smo da su razmatrane planirane tačke dnevnog reda, uz dopunu nekih aktuelnih u vrijeme održavanja. Sjednice se zakazuju uz dnevni red koji se razmatra i potom se donose precizni zaključci. Škola traži mišljenje Savjeta roditelja pri donošenju odluka a na osnovu pregleda zapisnika sa jednog broja sjednica, one se odnose na razmatranje i davanje mišljenja o Izvještaju o realizaciji plana rada za proteklu školsku godinu i Godišnjem planu i programu rada za školsku godinu, usvajanje liste izbornih predmeta za školsku godinu, razmatranje prijedloga za termin izvođenja ekskurzije, davanje mišljenja o uvođenju školskih uniformi za učenike, razmatranje i uključivanje roditelja u rješavanje određenih problema (nabavka određenih didaktičkih sredstava, opreme za nastavu fizičkog, saniranja dijela ograda i sl.). Od Savjeta roditelja je traženo da razmotre i daju prijedloge za izmjenu zakona iz oblasti obrazovanja. Na sjednicama Savjeta vršena je i analiza uspjeha i vladanja učenika, rezultata rada vannastanaka aktivnosti. Na osnovu uvida u jedan broj zapisnika sa sjednica Savjeta roditelja može se zaključiti da su razmatrani određeni prigovori a neki od njih su: grijanje u Školi koje nije bilo u funkciji, higijena u nekim toaletima, nabavka određenih didaktičkih sredstava, kao i na način ispravke i slanja roditeljima kontrolnih zadataka na uvid, nedostatak parking mjesta ispred Škole, problemi vezani za održavanje nastave u pojedinim kabinetima, upotreba fiskalne sale, formiranje ocjena, upotreba telefona od strane učenika i sl. Detaljnijom analizom može se zaključiti da je direktorica nastojala da razmotri i riješi probleme koje su roditelji prezentovali. Program rada Savjeta roditelja se realizuje uglavnom u skladu sa utvrđenom dinamikom. Roditelji su djelimično upoznati sa radom Savjeta roditelja. U prilog tome je i podatak iz upitnika za roditelje po kome se svega 27% roditelja izjasnilo da su upoznati sa odlukama i zaključcima Savjeta roditelja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Proširiti Savjet roditelja članovima koji predstavljaju odjeljenja prvog razreda Škole, u skladu sa Zakonom.</p> <p>Zapisnike sa sjednica Savjeta roditelja dati na uvid i ostalim roditeljima putem oglasne table.</p>
40806	<p>Godišnji plan rada Škole sadrži Plan saradnje sa lokalnom zajednicom. Osnovni cilj je zadovoljenje kulturno-zabavnih, sportsko-rekreativnih potreba učenika i uticaj Škole na sredinu. Planirana je realizacija izleta, posjeta institucijama kulture, školama, vrtićima, javnim preduzećima i sl. Navedeni su i ciljevi posjeta i saradnje, kao i vrijeme realizacije koje nije precizno navedeno. Planirana je saradnja i sa mjesnom zajednicom, zdravstvenim ustanovama, Opštinom, centrom za</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>socijalni rad i dr., ali nije naveden cilj i način realizacije ove saradnje. U okviru realizacije planiranog, Škola je pokrenula niz inicijativa i obratila se Opštini i nizu institucija iz okruženja, kako bi poboljšala uslove rada. U relativno kratkom periodu uspjeli su da obezbijede određena sredstva i izvrše niz manjih sanacija unutar samog objekta a i dvorišnom dijelu (popravka ograde, uređenje fiskulturne sale i sl.), što se može tumačiti rezultatom dobre saradnje sa ustanovama lokalne zajednice i članovima Savjeta roditelja. U okviru Izvještaja o realizaciji za ovu školsku godinu (prvo polugodište) naveden je i niz načina saradnje sa obrazovno-vaspitnim, kulturnim, sportskim i drugim ustanovama od značaja za učenje i razvoj učenika. Neke aktivnosti su se realizovale u okviru projekata, edukativnih radionica, pilot projekata... Škola je bila uključena u realizaciju državnog projekta „Cetinje jedna priča“ sa Zavodom za školstvo, JU odmaralištem „Lovćen - Bečići“ i drugim školama. Saradnja se realizovala sa British Council-om u pilot programu „Škole za 21. vijek“. Škola se pridružila kampanji UNDP-a pod sloganom Ugasi motor. U okviru XX Nikšićkih književnih susreta nastavnici i učenici su prisustvovali poetsko-muzičkom času u organizaciji JU Narodne biblioteke „Njegoš“. Ostvarena je saradnja sa Šahovskim klubom „Mladost“, kao i privatnom Školom St. George international School & Preschool iz Sofije. Ovo je samo dio realizovanih aktivnosti pa se može konstatovati da se saradnja sa lokalnom zajednicom uspešno realizuje.</p>
40807	<p>Roditelji se uključuju više kao podrška u vaspitnim procesima Škole a u obrazovni proces uključuju se indirektno, kroz prisustvo roditeljskim sastancima, individualne razgovore, Dan otvorenih vrata. Oko 33% anketiranih roditelja izjasnilo se da se potpuno slaže da su uključeni u realizaciju vaspitno-obrazovnog procesa. U okviru saradnje sa roditeljima pedagog Škole planira i realizuje i niz aktivnosti za roditelje. Konkretni primer je Program za osnaživanje porodice koji je trajao od 2010. do 2015. godine, a realizovan je projekt Prevencija upotrebe droga, HIV/AIDS-a i kriminala među mladima. Voditelji sesija bili su pedagog Škole i saradnici iz opštinske Kancelarije za prevenciju narkomanije i Kliničkog centra CG. Interesantnim sesijama su prisustvovali u predviđenom broju učenici VII ili VIII razreda i njihovi roditelji. Projekat je podržalo Ministarstvo prosvjete i sporta i NVO Cazas. Pored navedenih načina saradnje, roditelji povremeno pružaju pomoć i uključuju se u razne akcije koje inicira Škola. Na osnovu cijelokupnog uvida u uključenost roditelja u ovom periodu zaključuje se da nedostaju stručna predavanja ili tribine sa temama koje su aktuelne i važne za učenike u ovom uzrastu (Prevencija vršnjačkog nasilja, Prevencija upotreba droga, Nenasilna komunikacija, Zloupotreba društvenih mreža i sl.)</p> <p>Preporuke</p> <p>Organizovati stručna predavanja ili tribine za roditelje na teme po izboru nastavnika i roditelja.</p>

6.1. Nastava i učenje.

6.1.1. Razredna nastava

Prosjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović

6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 7

Posjećena odjeljenja: II-1, II-2, II-3, III-3, IV-1, V-1, V-3

Broj posjećenih časova: 7

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Bodovi

Procjena kvaliteta

OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40808	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	40809	Planiranje nastave	8	X		
11	40810	Pisane pripreme za čas	8	X		
11	40811	Upotreba nastavnih sredstava	7	X		
10	40812	Ocjenvivanje	7	X		
9	40813	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7	X		
8	40814	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	40815	Dopunska nastava	8	X		
5	40816	Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.62	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
40808	Posjećene časove realizovale su nastavnice sa višegodišnjim iskustvom, osim u III-3 gdje je nastavu realizovala nastavnica na zamjeni. Odabrane metode i oblici rada bili su uglavnom odgovarajući u odnosu na ishode časova. Aktivnosti učenika bile su zanimljive, ali na pojedinim časovima nijesu vodile ka ostvarenju cilja (nedovoljno usmjerjen razgovor o umjetničkom tekstu i razgovor koji se odnosio samo na tumačenje sadržaja teksta, a ne i na predviđene ishode časa). Učenici su aktivni, motivisani za rad i disciplinovani. Nastavnice časove vode većinom sigurno, uz jasna pitanja, zadatke i objašnjenja učenicima. Časovi su metodički zaokruženi uz provjeru ostvarenosti ishoda na većini časova. U odjeljenjima II-2, II-3 i IV-1 časovi su realizovani veoma uspješno, uz veću dinamiku, jasniju smjenu aktivnosti, sigurno vođenje i u većem stepenu ostvarenosti planiranih ishoda. Preporuke
40809	Godišnji planovi rada urađeni su na vrijeme i u skladu sa novim Predmetnim programom. Sadrže potrebnu podjelu na oblasti (jezik, književnost, lokalna zajednica, međupredmetne teme), obrazovno-vaspitne ishode, ishode učenja, sadržaje/pojmove i broj časova za realizaciju. Prilikom planiranja oblasti pisaranja neumjetničkog i umjetničkog teksta (obrazovno-vaspitni ishod 4 - jezik, 7 - književnost) nijesu dosljedno poštovani ishodi učenja koji se odnose na procesni pristup podučavanju pisanog i usmenog teksta. Pojedinim planovima nedostaje korelacija, a nije planirana ni u dnevnim pripremama nastavnica. Takođe, u nekim planovima planirane su aktivnosti učenja što nije neophodno, s obzirom na to da se one razrađuju u pripremama nastavnika. Ima primjera da su obrazovno-vaspitni i ishodi učenja slobodnije formulirani u odnosu na formulacije iz Predmetnog programa. Osrt na realizaciju daje većina nastavnica.
40810	Obrazovno-vaspitne ishode i ishode učenja u godišnjim planovima formulisati u skladu sa Predmetnim programom. Prilikom planiranja (i realizacije) obrazovno-vaspitnih ishoda i ishoda učenja koji se odnose na oblast stvaranja teksta slijediti procesni pristup preporučenim Predmetnim programom. Planirati korelaciju u godišnjim planovima rada ili u dnevnim pripremama nastavnika.
40811	Nastavnice se redovno pripremaju za nastavu. Pripreme sadrže potrebne elemente, osim korelacije koja negdje nije planirana ni u pripremama ni u godišnjim planovima rada. Tok časa, kod većine priprema, planiran je kroz aktivnosti učenika. Preporuke U dnevnim pripremama razraditi korelaciju.
40812	Škola raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U većini učionica postavljena su projekciona platna. U nastavi se uglavnom koriste osnovna sredstva, odobreni udžbenici. Nastavnice često pripremaju štampane materijale za učenike. Kompjuterska oprema koristi se povremeno. Nastavnici ove Škole bili su uključeni u obuku za primjenu DAISY čitanki (IV i V razred), ali još uvjek nije u potpunosti zaživjela primjena ovog značajnog resursa. Preporuke Češće koristiti savremena nastavna sredstva u nastavi ovog predmeta. Češće koristiti DAISY čitanke za IV i V razred.

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>dovoljan broj pismenih vježbi iz kojih bi se vidjelo da je primijenjen procesni pristup u pisanju. Pismeni zadaci (V razred) ispravljeni su uz ukazivanje na veće greške i kratak komentar zadatka i ocjene. Postignuća učenika na eksterno-internoj provjeri znanja ukazuju na blaži kriterijum ocjenjivanja učenika jer je razlika između ocjena velika: u trećem razredu srednja ocjena učenika na eksterno-internoj provjeri znanja bila je 2,84 a školska srednja ocjena 4,06 što je značajno odstupanje; u VI razredu odstupanje je manje (2,75 eksterno-interna provjera znanja, a 3,57 školska srednja ocjena). U oba slučaja velika je razlika u broju odličnih ocjena (broj odličnih ocjena na eksterno-internim provjerama značajno je manji od školskih). Sve nastavnice redovno vode evidenciju postignuća učenika iz različitih oblasti predmeta.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poštovati procesni pristup u stvaranju/pisanju usmenih i pisanih tekstova učenika, kao što je preporučeno Predmetnim programom.</p> <p>Razmatrati i uskladjavati kriterijume ocjenjivanja. Uspostaviti saradnju sa kolegama iz predmetne nastave prilikom razmatranja kriterijuma za ocjenjivanje u petom razredu.</p>
40813	Učionice koje se koriste za realizaciju razredne nastave u prijepodnevnoj smjeni koriste učenici starijih razreda. Učionice su uredne i djecično uredene različitim edukativnim materijalima predmetne nastave i, u manjoj mjeri, razredne nastave. U skoro svakoj učionici predviđen je poseban prostor za izlaganje radova ovih učenika. Pojedine nastavnice radove učenika izlažu u holu ispred učionice. Za stvaranje podsticajnijeg ambijenta za učenje objektivno ne postoje veće mogućnosti.
40814	Aktiv razredne nastave ima Godišnji plan rada koji sadrži potrebne elemente. Uspjeh učenika se analizira uglavnom tabelarno, sa kratkim komentarima bez detaljnije kvantitativne analize. U svemu Aktiva nije zabilježeno razmatranje i usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja. Na sastancima Aktiva češće se razmatraju organizaciona nego stručna pitanja. Ogledne časove planiraju sve nastavnice a zapisnički se samo konstatuje da su časovi održani, bez prenošenja glavnih stručnih zaključaka o održanom času. Razmatraju se i potrebe za nastavnim sredstvima (za fizičko vaspitanje) ali konkretna inicijativa potrebnih nastavnih sredstava nije evidentirana.
40815	Urađeni su orientacioni godišnji planovi rada dopunske nastave. Evidencija upućenih učenika i održanih časova je uredna. Časovi se izvode naizmjenično iz različitih predmeta (najčešće iz ovog predmeta i matematike). Broj održanih časova je različit po odjeljenjima (do dana nadzora od 4 do 10 časova iz ovog predmeta).
40816	Urađeni su orientacioni godišnji planovi rada dodatne nastave. Evidencija upućenih učenika i održanih časova je uredna. Učenici koji su više zainteresovani za ovaj predmet uključuju se u realizaciju programa za školske priredbe i različite manifestacije koje se se povremeno organizuju.

Prosjetni nadzornik: Miodrag Lalić

6.1.1.2. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 6

Posjećena odjeljenja: II-2, III-1, III-2, IV-2, IV-3 i V-2.

Broj posjećenih časova: 6

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40817 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40818 Planiranje nastave	7		X		
11	40819 Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40820 Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40821 Ocjenjivanje	8		X		
9	40822 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40823 Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40824 Dopunska nastava	8		X		
5	40825 Dodatna nastava	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7,56	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40817	U uvodnim djelovima časova ukratko su kontrolisani domaći zadaci i ponovljeni najbitniji djelovi ranije obrađenih sadržaja. Svi časovi su realizovani smjenom više aktivnosti (od 5 do 8), a većina njih dijaloškom i tekstualnom metodom i frontalnim i individualnim oblikom rada. Primjene aktivnih oblika učenja i učenja u paru bilo je na časovima u odjeljenjima III-2 i IV-2. Svojim stavom, pitanjima, konstatacijama, pojašnjenjima i pohvalama, nastavnici su dobro motivisali učenike i stvarali pozitivnu i radnu atmosferu. Izbor nastavnih sadržaja je bio odgovarajući, pristupačan učenicima i pogodan za usvajanje i proširivanje znanja. Iako je znatan broj učenika učestvovao u rješavanju postavljenih zadataka, ne može se reći da je bilo dovoljno individualizacije i samostalnog rada učenika. U završnim djelovima časova zadati su domaći zadaci, a na pojedinim od njih izostalo je rezimiranje stečenih znanja.
40818	Godišnji planovi sadrže osnovne podatke u skladu sa Predmetnim programom i usvojeni su na sjednicama stručnih organa. Otvoreni dio Predmetnog programa je isplaniran u godišnjim planovima rada, međutim, on nije razmatran na sastancima Stručnog aktiva. U planovima za IV razred nije navedena podjela časova po obrazovno-vaspitnim ishodima. Poslije svakog mjeseca većina nastavnica uglavnom formalno piše osvrт na realizaciju (plan je realizovan), a samo u

Br. ind.	Obrazloženje
40819	nekim (npr. III-2 i V-2) navedene su napomene za poboljšanje planiranja u narednom periodu. Nastavnice se redovno pripremaju za nastavu/učenje, pa tako rade pripreme u elektronskoj formi, ili se služe sa pripremama napisanim u notesima. Za posjećene časove sve nastavnice su imale detaljno uređene pripreme u kojima je ukazano koja znanja i vještine će se kod učenika razvijati. Poslije održanog časa nastavnice samo povremeno evidentiraju napomene o realizaciji planiranog.
40820	Škola raspolaže osnovnim nastavnim sredstvima i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na posjećenim časovima korišćen je dostupan didaktički materijal, nastavni listići, plakati, udžbenici, što je pomoglo da učenici uspešno usvoje nove pojmove i izvedu potrebne zaključke. Računari se u pripremi nastave koriste za pisanje planova, nastavnih listića i priprema, a za realizaciju nastave se koriste povremeno. Na posjećenim časovima nije korišćena informaciona tehnologija.
40821	Ocjenjivanje je redovno i blagovremeno i u skladu sa Zakonom. Nastavnice u svojim listama za evidenciju redovno prate postignuća učenika, pa imaju uvid u kvalitet savladanih nastavnih sadržaja i objektivnu procjenu mogućnosti učenika. Zadaci za pismene radove u V razredu pravilno su odabrani i odgovaraju zahtjevima Predmetnog programa. Na osnovu uvida u dječake sveske može se zaključiti da nastavnici pregledaju domaće zadatke redovno, a da bi praćenje rada učenika u njihovim školskim sveskama trebalo biti više prisutno.
40822	Učionice su klasično uređen prostor pogodan za uspješno sticanje znanja. Na zidovima većine učionica nije bilo aplikacija/radova učenika i nastavnika, ili ih je vrlo malo. Nastavnice povremeno u smislu savladavanja zahtjeva savremene nastave zajedno sa učenicima osmišljavaju i izrađuju nastavna sredstva i potreban didaktički materijal. Nastavnice su na početku školske godine pokretale incijativu za nabavku nastavnih sredstava i didaktičkog materijala potrebnih za realizaciju Predmetnog programa.
	Preporuke U narednom periodu posvetiti više pažnje prilikom uređenja učeničkog prostora estetski, saznajnim i informativnim materijalima.
40823	Stručnom aktivu razredne nastave pripadaju svi nastavnici i profesori koji predaju I., II., III., IV. i V. razredu. Stručni aktiv ima Godišnji program rada, prema kojem se realizuju njegove aktivnosti. Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika i realizacija dopunske i dodatne nastave. Vođenje zapisnika u tom dijelu je uglavnom uopšteno, bez jasnog navođenja mjera za poboljšanje uspjeha. Takođe, na sastancima se razmatraju stručna pitanja (organizacija oglednih predavanja, rad na ujednačavanju kriterijuma ocjenjivanja učeničkih znanja, analiza ogledni časovi itd.). Plan rada Stručnog aktiva realizuje se predviđenom dinamikom, uz učeće svih članova. Preporuke Poboljšati način vođenja zapisnika jasnjim isticanjem zaključaka i preporuka za naredne aktivnosti.
40824	Dopunska nastava je planirana. Prema evidenciji u odjeljenjskim knjigama (IV i V razred) od početka oktobra realizovano je oko 15 časova.
40825	Dodatna nastava je isplanirana, a prema evidencijama u odjeljenjskim knjigama ona je realizovana sa nešto manjim brojem časova od dopunske nastave.

6.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik: Milica Vušurović

6.1.2.1. Biologija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: VI-1, VII-1

Broj posjećenih časova: 2

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Bodovi Procjena kvaliteta

VU	U	Z	NZ
----	---	---	----

OPŠTI INDIKATORI

30	40826	Organizacija nastave/učenja na času	7	X
11	40827	Planiranje nastave	8	X
11	40828	Pisane pripreme za čas	7	X
11	40829	Upotreba nastavnih sredstava	8	X
10	40830	Ocjenjivanje	8	X
9	40831	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8	X
8	40832	Rad Stručnog aktiva	7	X
5	40833	Dopunska nastava	9	X
5	40834	Dodatna nastava	10	X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.66	USPJEŠNO

Br. ind.	Obrazloženje
40826	U toku nadzora nastavu biologije je realizovala nastavnica na zamjeni sa skromnim radnim iskustvom (šest dana). Nastava je uglavnom bila dobro planirana, sa jasnim etapama. Učenici su upoznati sa sadržajem časova. Dijaloškom i

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>demonstrativnom metodom uz frontalni, grupni rad i rad u paru postignuta je interakcija sa značajnim brojem učenika u većem dijelu nastavnog procesa. U nedovoljnoj mjeri bila je zastupljena upotreba didaktičkog materijala i odgovarajući samostalni rad učenika, posebno u dijelu utvrđivanja usvojenih znanja. Rad u paru nije u potpunosti realizovan prema metodičkim preporukama za ovaj oblik rada (određeno vrijeme za samostalan rad, upoređivanje svog rada sa očekivanim ishodom). Upotreba reproduktivnih pitanja (u pojedinim slučajevima njihova nejasna struktura) imala je mali uticaj na razvoj misaonih aktivnosti učenika i potrebnih kompetencija. Učenici su čitali domaće zadatke uz komentare i pohvale nastavnice koja je djelimično provjeravala učeničko poznavanje pojmove. Elokvencnost nastavnice, strpljivost i uvažavanje učenika razvijali su demokratsku klimu u odjeljenju. Časovi su zaokruženi kao cjelina na uglavnom odgovarajući način.</p> <p>Preporuke</p> <p>U pripremi časa na odgovarajući način stukturirati različite tipove pitanja. Planirati upotrebu raznovrsnog didaktičkog materijala i odgovarajućih aktivnosti učenika.</p>
40827	<p>Godišnji planovi rada su blagovremeno uređeni i usvojeni na sastanku Aktiva, ali nisu potpisani od strane predsjednika Aktiva, niti je notiran datum usvajanja. Plan je u skladu sa važećim Predmetnim programom i didaktičkim preporukama. Data je tabela obrazovno-vaspitnih ishoda sa okvirnim brojem časova. Sadrži potrebne metodičko-didaktičke elemente. U planu su uvršteni ishodi učenja kojim se Predmetni program povezuje sa specifičnostima lokalne sredine i ishodima međupredmetnih tema. Osvrt na realizaciju nije evidentiran u godišnjim planovima datim na uvid.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno davati osvrt na realizaciju sa odgovarajućim zapažanjima, komentarima, preporukama u cilju korekcije planova za sljedeću školsku godinu.</p>
40828	<p>Pisane pripreme sadrže didaktičko-metodičke elemente koji nisu u potpunosti u skladu sa realizacijom časa (nastavne metode, oblici rada, didaktički materijal). Planiranim aktivnostima učenika i strukturu časova uglavnom se mogu postići očekivani ishodi učenja. Osvrt na realizaciju se planira.</p> <p>Preporuke</p> <p>U strukturiranju časa jasnije odrediti etape časa i povezati aktivnosti učenika sa ishodima učenja.</p>
40829	<p>Škola raspolaže nastavnim sredstvima i pomagalima kojim se može realizovati veći dio Predmetnog programa. Učionica je opremljena malom bibliotekom stručne literature, kao i informatičkom tehnologijom. Učenici se upućuju na odobrene udžbenike i dodatne izvore informacija, posebno za izradu domaćih zadataka. Na časovima je pripremljeni didaktički materijal manjim dijelom funkcionalno korišćen.</p>
40830	<p>U odjeljenjskim knjigama evidentirane su ocjene sa usmene i pisane provjere znanja. Prosječne ocjene ukazuju da većina učenika vlasti znanjima i vještinama na srednjem nivou (u posjećenim odjeljenjima prosječna ocjena kreće se od 3,16 do 3,56), dok svi učenici posjeduju osnovna znanja. Uvidom u zapisnike sa sastanaka Aktiva može se zaključiti da nisu usvojeni kriterijumi ocjenjivanja, osim za pisane provjere gdje je data bodovna skala.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na nivou Aktiva usaglasiti kriterijume ocjenjivanja.</p>
40831	<p>Nastava biologije se realizuje u kabinetu koji je opremljen nastavnim sredstvima i pomagalima (prirodni materijal, dvodimenzionalni i trodimenzionalni modeli, preparirani materijal, panoi, učenički radovi i drugo). Na sastancima Aktiva razgovara se o nabavci nastavnih sredstava, ali ne izrađuju specifikaciju nastavnih sredstava i pomagala potrebnih za realizaciju Predmetnog programa.</p> <p>Preporuke</p> <p>Uraditi specifikaciju nastavnih sredstava i pomagala potrebnih za realizaciju Predmetnog programa</p>
40832	<p>Stručni aktiv formiraju nastavnici biologije, hemije i fizike. Rade po usvojenom Planu koji predviđa razmatranje više stručnih i organizacionih pitanja: podjelu časova na nastavnike, usvajanje planova za sve oblike nastave, opremljenost kabineta, hospitacije, analizu postignuća sa prijedlogom mjera za poboljšanje uspjeha, organizaciju školskog takmičenja, pripremu učenika za više nivoje takmičenja i eksternu provjeru znanja i drugo. Za tkuću školsku godinu planirano je devet sjednica, od kojih je do kraja januara realizованo pet, a u prethodnoj školskoj godini realizovano je sedam sjednica. Na kraju klasifikacionih perioda radi se kvantitativna, ali ne i kvalitativna analiza. Izostaje uporedna analiza na osnovu prosječne ocjene i na nivou razreda. Organizuju se školska takmičenja i učenici se redovno upućuju na više nivoje takmičenja. Realizuju se hospitacije, vannastavne aktivnosti, stručna usavršavanja nastavnika, ali izostaju analize aktivnosti sa zaključcima i preporukama.</p> <p>Preporuke</p> <p>Vršiti kvalitativnu analizu postignuća učenika na eksternoj provjeri znanja, kao i realizovanih hospitacija, takmičenja na svim nivoima. Davati odgovarajuće zaključke sa preporukama za unapređenje daljeg rada.</p>
40833	<p>Dopunska nastava se planira, realizuje i evidentira u odjeljenjskim knjigama. Efekti ovog oblika nastave djelimično se analiziraju, ali izostaje strategija pomoći učenicima koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva.</p>
40834	<p>Dodata nastava se realizuje po utvrđenom Planu. Redovno se evidentira u odjeljenjskim knjigama. Organizuju se školska takmičenja, a najbolje plasirani učenici upućuju se na Državno takmičenje i Olimpijadu znanja gdje su u prethodnoj i tkućoj školskoj godini osvajali neko od prva tri mesta. U Školi su formirane Ekološka sekcija i Mladi biolozi. Realizovane aktivnosti su u skladu sa Planom, o čemu svjedoči uredna evidencija.</p>

Prosjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović

6.1.2.2. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3
Posjećena odjeljenja: VI-1, VII-1, VII-2, IX-1, IX-2
Broj posjećenih časova: 5
Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Broj posjećenih časova: 5 Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta koef.			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40835	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40836	Planiranje nastave	8		X		
11	40837	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40838	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40839	Ocjenvivanje	7		X		
9	40840	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40841	Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40842	Dopunska nastava	8		X		
5	40843	Dodata na nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.79	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40835	Većinu časova ovog predmeta realizuju nastavnice sa dugogodišnjim radnim iskustvom. Nastava je organizovana kombinacijom tradicionalnog i savremenog pristupa. Metode i oblici rada bili su uglavnom odgovarajući u odnosu na ishode časova. Aktivnosti učenika takođe, sa primjerima aktivnosti koje su bile usmjerena ka samo jednom od planiranih ishoda učenja. Prilikom organizacije grupnog rada bilo je prilike da se veći broj učenika uključi u završni dio rada (izvještavanje grupe). Nastavnici pokazuju veliki trud i umijeće prilikom kreiranja nastavnih situacija i sa puno pedagoškog taka komuniciraju sa učenicima. Učenici se često upućuju na samostalno zaključivanje, uočavanje gramatičkih zakonitosti, uočavanje najvažnijih podataka, upoređivanje... (završni dio časa u VII-1, IX-1). Na većini časova provjerena je ostvarenost planiranih ishoda. Većina posjećenih časova zaokružena je u metodičku cijelinu na uspješan način.
40836	Godišnji planovi rada urađeni su na vrijeme i u skladu sa novim Predmetnim programom. Tabela sa podjelom časova na oblasti (jezik, književnost) nije urađena u svim planovima. Razrađeni su obrazovno-vaspitni ishodi (preko ishoda učenja), planiran je broj časova, časovi koji se realizuju u odnosu na specifičnosti sredine i međupredmetne teme. U planovima nije razrađena korelacija. Nastavnici redovno rade osvrт na realizaciju planova.
40837	Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu. Pripreme (uglavnom) sadrže odnovne elemente, planirane ishode i tok časa razrađen kroz aktivnosti učenika. Nastavnici koriste i starije pripreme koje je potrebno prilagoditi programu zasnovanom na ishodima učenja. Povremeno se daje osvrт na realizaciju pripreme.
40838	Škola raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U kabinetima za nastavu ovog predmeta postavljena su projekciona platna. Iz školske evidencije i evidencije nastavnika zapaža se da se savremena nastavna sredstva (DAISY čitanke, video-materijali, power-point prezentacije i slično) povremeno koriste u nastavi ovog predmeta.
	<p>Preporuke</p> <p>Češće koristiti savremena nastavna sredstva u nastavi. Češće koristiti DAISY čitanke.</p>
40839	Učenici se ocjenjuju redovno i u skladu sa zakonskim normama. Ocjenjuju se usmeni odgovori učenika, kontrolni i pismeni zadaci. Pismeni zadaci su uglavnom korektno ispravljeni, uz ukazivanje na greške i najčešće konstruktivan komentar ocjene. Ima primjera da su u ispravljenoj verziji pismenih zadataka ponovljene greške koje su napravljene u pismenom zadatku. Kontrolnim zadacima provjerava se većinom gramatika i pravopis, manje razumijevanje pročitanog i rad na neumjetničkom tekstu. Sveske učenika su sadržajne, povremeno se pregledaju, ispravljaju i vrednuju. U pisanim sastavima učenika nije uvijek uočljiv procesni pristup podučavanju stvaranja teksta koji je preporučen Predmetnim programom (obrazovno-vaspitni ishod 4 jezik i 7 književnost). Ocjene na eksterno-internoj provjeri znanja učenika šestog razreda odstupaju u većoj mjeri od školskih ocjena kada su u pitanju odlične ocjene (eksterno-interna provjera dvije – školske ocjene 19) i dovoljne ocjene (eksterno-interna 28 – školske ocjene 13). Razlika je i u srednjoj ocjeni (2,75 eksterno-interna provjera, 3,57 školska zaključna), što ukazuje na djelimično blaži kriterijum ocjenjivanja, posebno kada su u pitanju odlične ocjene. U devetom razredu razlika je nešto manja (2,64 eksterno-interna provjera, 3,35 školska zaključna) ali i dalje je veliki broj školskih odličnih ocjena (25) u odnosu na eksternu provjeru (samo jedan učenik/učenica). Nastavnici vode ličnu evidenciju postignuća učenika u kojoj redovno prate napredak učenika iz različitih oblasti predmeta.
	<p>Preporuke</p> <p>Poštovati procesni pristup u podučavanju stvaranja usmenog i pisanih teksta (obrazovno-vaspitni ishod 4 - jezik i 7 - književnost). Razmatrati i uskladjavati kriterijume ocjenjivanja. Uspostaviti saradnju sa Aktivom razredne nastave (peti razred) radi ujednačavanja kriterijuma ocjenjivanja učenika šestog razreda.</p>
40840	Nastava se realizuje u specijalizovanim učionicama za nastavu ovog predmeta. Učionice su uredne i uređene različitim edukativnim materijalima koje pripremaju učenici i nastavnici i tako stvaraju prijatan i podsticajan ambijent za učenje.
40841	Stručni aktiv radi na osnovu Godišnjeg plana rada koji ima potrebne elemente, razrađene po mjesecima. Analiza uspjeha učenika radi se redovno, uz statističke podatke i obrazloženje ocjena. Razmatraju se i postignuća učenika na eksterno-internoj provjeri znanja za šesti razred (za deveti razred u prethodnoj godini nije rađena analiza). Stručna pitanja se

Br. ind.	Obrazloženje
40842	povremeno razmatraju. Urađeni su godišnji planovi rada dopunske nastave. Evidentiraju se upućeni učenici i održani časovi. Na sastancima Aktiva razmatraju se efekti ovog oblika rada i ističe se nedovoljna zainteresovanost učenika da pohađaju časove. Vodi se evidencija održanih časova (i dopunske i dodatne nastave) za svakog nastavnika.
40843	Urađeni su godišnji planovi rada dodatne nastave i sekcija. Učenici koji su više zainteresovani za ovaj predmet uključeni su i u realizaciju različitih školskih manifestacija i obilježavanje značajnih datuma u Školi.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

6.1.2.3. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VII-1, VII-2, IX-1, VIII-1, V-2, III-1

Broj posjećenih časova: 6

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	40844	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40845	Planiranje nastave	8		X		
11	40846	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40847	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40848	Ocenjivanje	7		X		
9	40849	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40850	Rad Stručnog aktiva	9	X			
5	40851	Dopunska nastava	8		X		
5	40852	Dodata na nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.83	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40844	Nastavnice su u uvodnom dijelu časova izvršile motivacionu pripremu učenika povezujući ranije naučeno sa novim ishodima. Koristeći i kombinujući različite metode i oblike rada nastavnice su koordinirale rad učenika na časovima vodeći ih kroz različite aktivnosti kroz koje su učenici rješavali zadatke zatvorenenog ili otvorenog tipa: izvršavaju naredbe, povezuju slike sa riječima (III-1), daju riječi koje asociiraju na temu, postavljaju pitanja i daju odgovore, povezuju slike sa rečenicama (V-2), komentarišu i opisuju fotografije, popunjavaju ukrštenicu sa usvojenim pridjevima (VI-1), odgovaraju na pitanja vezano za zanimanja, povezuju pridjeve sa zanimanjima prikazanim na fotografijama (VII-2), postavljaju pitanja jedni drugima o kolokacijama sa make, keep, break, rješavaju zadatke nakon odslušanog teksta (VIII-1), slušaju različitu vrstu muzike pokušavajući da predvide temu časa, planiraju (u parovima) svoju zabavu (IX-1). Na većini časova prisutna je personalizacija i povezivanje sadržaja obrađivanjih na času sa životnim situacijama. Na nekoliko časova, dio vremena je protekao u jednostavnom slijedeњu i rješavanju zadataka iz udžbenika, uz uobičajenu dvosmjernu komunikaciju nastavnica – učenika, dok je interaktivnost bila u drugom planu. Časovi su realizovani na uspešnom nivou. Nastavnice stvaraju prijatnu pedagošku klimu u učionici, obraćaju se s uvažavanjem učenicima, poštuje se kultura dijaloga.
40845	Godišnji planovi rada urađeni su blagovremeno. Planovi su napisani po preporukama Zavoda za školstvo i sadrže sve potrebne elemente. Ishodi otvorenog dijela programa usaglašeni su na sjednici Aktiva. Uvrštene su međupredmetne teme. Piše se osrvt na realizaciju.
40846	Nastavnice se pripremaju za nastavu. Pisane pripreme sadrže informativni dio i proceduru rada u kojoj su istaknute faze časa i aktivnosti učenika sa primjerima zadataka i njihovim rješenjima. Većina nastavnica piše osrvt na realizaciju.
40847	Nastavnice su u toku nastave koristile raspoloživa nastavna sredstva - udžbenički komplet, CD plejer i materijale koje su same pepremile u vidu fotografija, slikovnih kartica, radnih listića i realija.
40848	Učenici su ocijenjeni u odjelenjskim knjigama na testu, pismenom zadatku i usmenom dijelu za dva klasifikaciona perioda. Dogovorena je bodovna skala za ocjenjivanje testova i pismenih zadataka. Uvidom u sadržaj pismenih zadataka uočeno je da neke nastavnice ne provjeravaju razumijevanje slušanog teksta u okviru pismenih zadataka – kao četvrte komponente istih. Nastavnice prate i bilježe postignuća učenika i u sveskama za tu namjenu u kojima se ocjenjuje niz elemenata. Bilježe se i zapažanje o učenicima. Prethodne školske 2016/2017. godine školska srednja ocjena na kraju nastavne godine za drugi ciklus bila je 3,82, a na interno eksternoj provjeri - 2,67. Za treći ciklus školska srednja ocjena bila je 4,84, a na eksternoj provjeri - 4,12. U odnosu na 2015/2016. godinu ocjena na eksternoj provjeri za treći ciklus je veća za 0,73.
	Preporuke
	Poštovati Predmetni program u dijelu realizacije pismenih zadataka.
40849	Dio posjećenih časova engleskog jezika realizovan je u specijalizovanoj učionici koja je solidno opremljena: projektor, CD plejer, magnetna tabla, ormari za priručnu literaturu, radove učenika i njihova portfolija. Na zidovima ima radova učenika. Ostale učionice su svijetle i prostrane, ali radovi učenika nijesu izloženi.
40850	Aktiv stranih jezika ima plan rada kojim je predviđeno održavanje sjednica. Aktiv se bavi pitanjima iz svoje nadležnosti:

Br. ind.	Obrazloženje
	usvajanje planske dokumentacije, organizovanje dopunske, dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti, analiza postignuća učenika po klasifikacionim periodima i nakon eksterno-interne provjere znanja, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, organizovanje međusobnih hospitacija, oglednih časova, izvještavanje sa pohađanih seminara. Zapisnici su sadržajni i detaljni, a sjednice završavaju zaključcima. Na sjednici održanoj 03. 10. 2016. Aktiv je predložio da se raspoloživi internet razvede i omogući njegova upotreba u svakoj učionici kupovinom i ugradnjom pojačivača.
40851	Dopunska nastava je planirana i izvodi se po utvrđenom rasporedu. Evidencija učenika i realizovanih časova vodi se u odjeljenjskim knjigama. Broj realizovanih časova se kreće do deset za jednu nastavnici do dana nadzora. Prethodne školske godine realizovano je ukupno 142 časa dopunske nastave.
40852	Dodatna nastava je planirana i izvodi se po utvrđenom rasporedu. Evidencija učenika i realizovanih časova vodi se u odjeljenjskim knjigama. Broj realizovanih časova se kreće do deset za jednu nastavnici. Prethodne školske godine realizovano je 155 časova dodatne nastave i 55 časova vannastavnih aktivnosti. Pored ovih časova aktivna je sekcija Ljubitelj engleskog jezika, o čijem radu postoji izvještaj za prvo polugodište tekuće školske godine. Jedna nastavnica je sa svojim učenicima vodila blog „English Club“ u školskoj 2015/2016. Takođe, u toku školske 2016/2017, vodila se zatvorena Facebook stranice za svaki razred, a od ove školske godine vodi se youtube kanal u svrhu unapređenja nastave engleskog jezika i podsticanja i ospozobljavanja učenika za korišćenje savremene tehnologije pri učenju.

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

6.1.2.4. Istorija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: IX-3, VI-1

Broj posjećenih časova: 2

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

OPŠTI INDIKATORI			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
30	40853	Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	40854	Planiranje nastave	9	X			
11	40855	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40856	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40857	Ocjenvivanje	8		X		
9	40858	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	40859	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40860	Dopunska nastava	7		X		
5	40861	Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.71	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40853	Nastava je interaktivnog karaktera. U uvodnom dijelu časa, kratkim propitivanjem, obnovljena su ranije usvojena znanja, neophodna za povezivanje sa novim sadržajima. Većina učenika je motivisana za učenje. Aktivnosti na primjeni individualizacije i diferencijacije u nastavnom procesu uglavnom su zastupljene. Nastavnica stvara situacije za učenje, osmišljava aktivnosti učenja i usmjerava aktivnosti učenika. Povratna informacija prisutna je u velikom dijelu nastavnog procesa. Ciljevi časa su, u cjelini, ostvareni na metodički dobar način.
40854	Godišnji planovi u skladu su sa aktuelnim Predmetnim programima. Veoma uspješno planiran je i adekvatno označen sadržaj koji čini otvoreni dio kurikuluma. Poslije svake teme, nastavnica radi osvrta na kvalitet realizacije planiranog.
40855	Nastavnica piše redovno pripreme za časove. Pripreme su detaljno razrađene. Nakon časa povremeno se daje kratka konstatacija o uspješnosti realizacije časa.
40856	Škola najvećim dijelom raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. Na posjećenim časovima nastavnica je koristila udžbenik, kao i relevantnu dodatnu literaturu. Mada kabinet posjeduje plazma tv i uslove za korišćenje interneta, na posjećenim časom nije korišćena računarska oprema.
40857	Ocjenvivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i Pravilnikom o vrstama i načinu ocjenjivanja. Ocjene u dnevnicima rada kompatibilne su sa znanjem koje su učenici pokazali na posjećenim časovima. Nastavnica redovno prati postignuća učenika u sopstvenoj bilježnici.
40858	Prostor za nastavu je estetski i saznajno podsticajan izvor znanja. Oplemenjen je muralima sa odgovarajućom tematikom, kao i radovima učenika (panoi, fotografije, makete). Preko stručnog aktiva, nastavnica pokreće inicijative za nabavku sredstava neophodnih za odvijanje nastavnog procesa.
40859	Nastavnica je član Aktiva istorije i geografije. Aktiv ima adekvatno razrađen Godišnji plan rada. Sjednice se redovno održavaju. Uspjeh učenika po klasifikacionim periodima prikazan je tabelarno. Mjere koje se predlažu za poboljšanje uspjeha nijesu uвijek konkretizovane. Razmatraju se pitanja od važnosti za obrazovno-vaspiti rad. Organizuju se ugledni časovi i časovi međusobne hospitacije. Analiziraju se rezultati učenika na školskim takmičenjima. Dopunska i dodatna nastava organizuju se od 15. oktobra po utvrđenom rasporedu. Nije razmatran otvoreni dio kurikuluma.
40860	Nastavnica vodi evidenciju realizacije dopunske nastave u ličnoj bilježnici. U dnevnicima rada upisan je po jedan, odnosno dva časa.
40861	Nastavnica ima detaljan plan dodatne nastave koja se redovno organizuje, uglavnom kroz raznovrsne aktivnosti sekcijske mlađih istoričara, što uključuje i posjetu lokalitetima na terenu. Vodi se detaljna evidencija realizovanih časova.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

6.1.2.5. Italijanski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: VIII-1,2, VI-2

Broj posjećenih časova: 2

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Bodovi

Procjena kvaliteta

OPŠTI IZVEDBENI Kriteriji	VU	U	Z	NZ
OPŠTI IZVEDBENI Kriteriji				
30 40862 Organizacija nastave/učenja na času	10	X		
11 40863 Planiranje nastave	8		X	
11 40864 Pisane pripreme za čas	9	X		
11 40865 Upotreba nastavnih sredstava	8		X	
10 40866 Ocenjivanje	8		X	
9 40867 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X		
8 40868 Rad Stručnog aktiva	9	X		
5 40869 Dopunska nastava	9	X		
5 40870 Dodatna nastava	10	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja	9.03	VEOMA USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje				
pokazuju posebno interesovanje za italijanski jezik na školskim priredbama i manifestacijama.					
Prosjetni nadzornik: Miodrag Lalić					
6.1.2.6. Matematika					
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3					
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5					
Posjećena odjeljenja: VI-1, VI-3, VII-1, VIII-2 i IX-1.					
Broj posjećenih časova: 5					
Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta koef.					
OPŠTI INDIKATORI		Bodovi	Procjena kvaliteta		
30	40871 Organizacija nastave/učenja na času	7	X		
11	40872 Planiranje nastave	7	X		
11	40873 Pisane pripreme za čas	7	X		
11	40874 Upotreba nastavnih sredstava	8	X		
10	40875 Ocjenjivanje	7	X		
9	40876 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8	X		
8	40877 Rad Stručnog aktiva	8	X		
5	40878 Dopunska nastava	8	X		
5	40879 Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.38	USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje				
40871	Nastava matematike je stručno zastupljena i realizuju je tri nastavnika. Na posjećenim časovima dominirao je frontalni oblik rada, a bilo je samostalnog rada i rada u paru. Promjena aktivnosti časova bila je zastupljena na većini časova, pa je tako uspješno održavana pažnja i misaona aktivnost učenika. Tokom časova nastavnici su se kretni po učionici, ali u najvećoj mjeri u blizini tabele, pa je izostalo detaljnije praćenje i kontrolisanje učeničkog rada. Postavljeni zadaci/zahjevi (nijesu bili individualizovani) bili su dobro prilagođeni znanjima i umijećima većine učenika. U završnim djelovima časova dat je domaći zadatak, ali na pojedinim časovima nije izvršena rekapitulacija. U cijelini gledano, posjećeni časovi su dobro pripremljeni i realizovani. Preporuke Potrebno je da nastavnici u većoj mjeri osposobljavaju učenike za samostalno rješavanje zadataka, opdnosno samostalno sticanje znanja.				
40872	Nastavnici imaju pregledne godišnje planove rada koji su u skladu sa Predmetnim programom i školskim kalendarom. Poslije svakog mjeseca nastavnice evidentiraju napomene za nastale promjene u realizaciji ili predloge za poboljšanje planiranja u narednom periodu. Slobodni dio kurikuluma je isplaniran tako što su časovi uzeti za obrazovno-vaspitne ishode iz Predmetnog programa, ali to nije evidentirano kao napomena u samom Godišnjem planu rada. Godišnji planovi rada se realizuju bez bitnijih promjena u odnosu na planirano.				
40873	Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu. Pripreme pišu na računaru ili se služe sa pripremama iz svojih radnih notesa. Posjećeni čaovi su realizovani u skladu sa didaktičko-metodički osmišljenim pripremama. Nakon održanih časova nastavnici povremenno pišu osvrt.				
40874	Škola raspolaže skromnim fondom nastavnih sredstava - priborom za crtanje na tabli i zbirkom geometrijskih tijela (drvena, žičana, plastična). U nastavi se koriste odobreni udžbenici, sa povremenom upotrebom odgovarajuće dodatne literature. Primjena računara i prateće opreme u nastavi je bila prisutna na časovima u odjeljenjima VI-3 i VIII-2. Inače, IT se koristi često za pisanje priprema, nastavnih listića i postavki zadataka za pismene i kontrolne radove.				
40875	Ocenjivanje je redovno i blagovremeno i u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i Pravilnikom o vrstama ocjena i načinu ocjenjivanja učenika. Pored odjeljenjskih knjiga nastavnici u evidencionalim listama redovno, sa više aspekata, prate postignuća učenika. Izbor zadataka za pismene radove u pojedinim odjeljenjima nije bio u dovoljnoj mjeri prilagođen preporukama iz Predmetnog programa. Naime, u pojedinim postavkama izostaju laki zadaci čiju sadržinu u određuje rubrika minimalni ishodi učenja. Postignuća na eksterno-internom testiranju za šesti razred i eksternom za deveti za školsku 2016/17. godinu nijesu na zadovoljavajućem nivou, ali su nešto bolja u odnosu na prethodnu školsku godinu. Sadržaji u dačkim sveskama su pravilno odabrani i uskladjeni su sa Predmetnim programom. Stiče se utisak da se u nedovoljnoj mjeri prati rad učenika u njihovim sveskama. Iz uvida u analize postignuća u svesci Stručnog aktiva i upisanih ocjene u odjeljenjskim knjigama može se zaključiti da su kriterijumi ocjenjivanja na nivou Stručnog aktiva usaglašeni.				
40876	Nastava matematike se izvodi u kabinetima/specijalizovanim učionicama, na čijim zidovima ima radova učenika (sheme, crteži, fotografije) sa obrađenim sadržajima nastave matematike, pa je ambijent u dovoljnoj mjeri ugodan i podstican za učenje. Nastavnici posredstvom Stručnog aktiva dostavljaju specifikaciju nastavnih sredstava i didaktičkog materijala potrebnih za realizaciju predmetnih programa.				
40877	Stručni aktiv uradio je Godišnji plan i program rada za tekuću školsku godinu. Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika. Zapisnici sa sastanaka se vode sa preglednim tabelama i kratkim i jasnim analizama. Od aktivnosti Stručnog aktiva izdvajamo mjeru za poboljšanje uspjeha učenika i realizaciju oglednih časova (svaki nastavnik tokom školske godine ima po jedan ogledni čas). Takođe, nastavnici prate seminare i rade na podizanu kvalitetu nastave/učenja. Plan rada Stručnog aktiva realizuje se predviđenom dinamikom.				

Br. ind.	Obrazloženje					
40878	Dopunska nastava je planirana i realizuje se u skladu sa interesovanjem učenika. Dopunska nastava se redovno realizuje za učenike koji imaju teškoću u savladavanju nekih matematičkih tema.					
40879	Dodatna nastava je planirana i u njenoj realizaciji se poklanja znatno više pažnje nego što je to zabilježeno tokom prethodnog nadzora. Evidencija o radu sa nadarenim učenicima u odjeljenjskim knjigama se vodi uredno.					
Prosvjetni nadzornik: Snežana Grbović						
6.1.2.7. Geografija						
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1						
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1						
Posjećena odjeljenja: VIII-2, VII-1						
Broj posjećenih časova: 2						
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI IZVJEŠTAJ			VU	U	Z	NZ
30	40887 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40888 Planiranje nastave	8		X		
11	40889 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40890 Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40891 Ocjenjivanje	8		X		
9	40892 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	40893 Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40894 Dopunska nastava	8		X		
5	40895 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.06	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje					
40887	Nastavnica jasno ističe ciljeve časa. U realizaciji planiranih ishoda učenja primjenjuje efikasne nastavne metode. Dostupna nastavna sredstva su u funkciji učenja. Učenici dosta aktivno učestvuju u radu na času. U odjeljenju VII-1 pojedini učenici pokazuju veliko interesovanje za temu časa, postavljaju pitanja, daju primjere, imaju svoje komentare o temi i slobodno ih iznose. Ostvaruje se dobra interakcija kako između nastavnice i učenika, tako i između samih učenika. Nastavnica provjerava da li su ostvareni ishodi učenja. Razgovara se o ključnim pojmovima koji su u vezi sa postavljenim ishodima, sprovodi se praktični rad na njem, karti, piše i analizira se petominutni esej.					
40888	Godišnji planovi rada urađeni su u skladu sa Predmetnim programom. Njihova struktura je jasna. Sadrže obrazovno vaspitne ishode, ishode učenja, pojmove/sadržaje, korelacije i broj časova za realizaciju. Otvoreni kurikulum je planiran tako da predstavlja dosta kompleksno geografsko sagledavanje karakteristika, ali i osobenosti, pojava i procesa lokalne sredine. Međupredmetne teme su planirane, ali je potrebno uraditi manje korekcije. Preporuke					
	Međupredmetne teme planirati na način da predstavljaju integrisanje i korelaciju sadržaja Predmetnog programa i Međupredmetnih tema, s ciljem istovremenog razvijanja i predmetne i međupredmetnih kompetencija.					
40889	Nastavnica se redovno priprema za nastavu. Koristi postopeće i radi nove scenarije za čas. Pored opštih metodičkih elemenata, scenariji sadrže aktivnosti učenja za sve celine nastavnog časa (uvodni, glavni i završni dio). Akcenat je na tome šta rade učenici. U okviru scenarija za čas planiraju se i osvrt na realizaciju. Poželjno bi bilo da se u okviru ovog dijela scenarija osim samoevaluacije nastavnika, uzmu u razmatranje i mišljenja učenika, a sve u svrhu podsticanja učenja usmjerенog na učenika.					
40890	Nastava se organizuje uz korišćenje raspoloživih nastavnih sredstava. Koriste se geografske karte, globus, didaktički materijali koji nastavnica i učenici sami pripremaju, odobreni udžbenici i dodatna literatura. Nastava se povremeno organizuje u kompjuterskoj učionici. Televizor koji se nalazi u kabinetu istorije takođe se koristi i za potrebe izvođenja nastave geografije.					
40891	Ocjenjivanje je redovno. Nastavnica kombinuje različite tehnike praćenja i vrednovanja postignuća učenika. Ocene date u dnevniku rada su kompatibilne sa znanjem koje su učenici pokazali na opserviranim časovima. Nastavnica vodi interni dnevnik rada učenika.					
40892	Iako nastavnica tek jednu nastavnu godinu izvodi nastavu u ovoj školi, vidljiv je značajan napor u uređenju prostora. Kabinet je uredan, a u njemu se nalazi različit didaktički materijal koji zajednički pripremaju i izrađuju učenici i nastavnica (panoi, slike, zbirke materijala i sl.). Inicijativa koju je pokrenula nastavnica za opremanje kabineta kompjuterom i stručnom literaturom je u fazi realizacije					
40893	Plan rada Stručnog aktiva istorije i geografije sadrži potrebne elemente (podjelu časova, podjelu zaduženja među nastavnicama, analizu uspjeha učenika poslije klasifikacionih perioda, evidenciju potrebnih nastavnih sredstava, realizaciju i analizu dodatne i dopunske nastave, aktivnosti u okvirima stručnog i profesionalnog razvoja nastavnika). Plan rada Aktiva se realizuje previdjenom dinamikom. Preporuke					
	Ishode učenja za otvoreni dio programa usaglasiti i usvojiti na nivou Aktiva. Poslije svakog klasifikacionog perioda detaljno (kvalitativno) analizirati postignuća učenika i shodno tome					

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke predlagati mjere za unapređenje.
40894	Dopunska nastava je planirana za sve razrede. Realizuje se shodno planu. Evidencija je uredna.
40895	Dodatna nastava je planirana. Realizuje se redovno, uz urednu evidenciju. Učenici koji pokazuju posebno interesovanje (njih 28) uključeni su u rad sekcije Mladi geografi. Plan rada sekcije je urađen i realizuje se u kontinuitetu. Rad sekcije se bazira na aktivnostima koje podstiču razvoj kreativnosti i istraživačkih vještina učenika.

6.1.3. Izborni predmeti

6.1.4. Fakultativni predmeti

6.1.5. Obavezni izborni sadržaji

Prosvjetni nadzornik: Milica Vušurović

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40880	Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	6		X		
15	40881	Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	7		X		
15	40882	Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	8		X		
11	40883	Postignuća učenika na školskom takmičenju	8		X		
11	40884	Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	8		X		
10	40885	Postignuća učenika sa posebnim potrebama	7		X		
8	40886	Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7,15	USPJEŠNO			
Br. ind. Obrazloženje							
40880	Postignuća učenika na eksternoj i eksterno-internoj provjeri znanja prate se i upoređuju sa postignućima na kraju školske godine u kontinuitetu. Posmatrano za period 2014-2017. godina uočava se disproporcija postignuća učenika na kraju školske godine i na eksternom i eksterno-internom testiranju. U odnosu na procenat prelaznosti (sva tri ciklusa na kraju školske godine skoro iz svih nastavnih predmeta imaju prelaznost 100%) na testiranjima razlika se uglavnom kreće u okviru 10%. Značajnija odstupanja bila su 2015/2016. godine na kraju devetog razreda iz matematike (preko 50%), geografije (35%), hemije (28%), italijanskog jezika (25%). Uporednom analizom za ovaj period zapaža se povećanje uspješnosti učenika na eksternom i eksterno-internom testiranju, pa je 2016/2017. godine razlika u devetom razredu zanemarljiva (za većinu predmeta procenat prelaznosti je 100%). Škola vrši analizu i na nivou distribucije ocjena i prosječne ocjene. Zabrinjavajući podatak je velika razlika za pojedine predmete između broja učenika koji su na kraju nastavne godine imali odličnu ili vrlo dobru ocjenu, a na testiranju ni jedan učenik nije pokazao taj nivo znanja ili je pokazao mali broj učenika. Prosječne ocjene na eksternoj i eksterno-internoj provjeri znanja kreću se od 1,84 – matematika do 3,80 – hemija (2014/2015. godina); 1,60 – matematika do 5,00 – njemački jezik (2015/2016. godina); 2,27 – matematika do 5,00 – njemački jezik (2016/2017. godina). Eksternoj provjeri znanja iz njemačkog jezika pristupila su dva učenika. Nastavničko vijeće analiziralo je postignuća učenika i predložilo mjere za njihovo poboljšanje. U zapisniku je uočena konstatacija da testiranje učenika ne odražava stvarno stanje jer zaključna ocjena ne pokazuje samo nivo kognitivnih znanja. Zaključak Nastavničkog vijeća u cilju poboljšanja uspjeha učenika jeste da treba intenzivirati dodatnu, dopunsку i pripremnu nastavu, promijeniti raspored realizacije ekskurzije i izleta, poboljšati saradnju sa roditeljima. Formiran je Tim za podršku učenicima koji treba da koordinira radom svih subjekata i utiče na poboljšanje postignuća učenika						
40881	Na kraju drugog klasifikacionog perioda ove školske godine najveći broj učenika drugog i trećeg razreda ostvarili su postavljene ciljeve na nivou „istiće se“. Prosječna ocjena na nivou Škole iznosila je 3,88, a na nivou razreda kretala se od 3,55 u devetom razredu, sa tendencijom rasta do petog razreda gdje iznosi 4,23. U razredima drugog ciklusa najniža prosječna ocjena je u četvrtom razredu 3,95. Primjetno je da u određenom broju razreda dolazi do blagog pada postignuća na drugom klasifikacionom periodu i pored većeg broja realizovanih časova dodatne i dopunske nastave. Škola je radila sumarnu analizu postignuća po predmetima na osnovu broja negativnih ocjena, dok su prosječne ocjene po predmetima date u odjeljenjskim knjigama. Na osnovu datih podataka uočava se pad prelaznosti od 0,93% iz fizike do 20% iz matematike. Razlika u procentu prelaznosti u okviru pojedinih aktivita upućuje da treba raditi detaljniju analizu uzroka takvih postignuća. Na potrebu usaglašavanja kriterijuma ocjenjivanja ukazuju i rezultati ankete jer se sa konstatacijom da je ocjenjivanje učenika pravedno u potpunosti složilo 47,83%, uglavnom složilo 23,19%, djelimično složilo 10,14% i nije se složilo 18,84% anketiranih učenika						
	Preporuke						
	Raditi i analizu postignuća na osnovu upoređivanja prosječnih ocjena po predmetima za jednu i više školskih godina. Na nivou aktivita razmatrati postignuća učenika, ispitati uzroke njihove disproporcije u okviru istog predmeta. Usaglašavati kriterijume ocjenjivanja na nivou aktivita.						
40882	Škola redovno upućuje učenike na Državno takmičenje i Olimpijadu znanja nakon školskog takmičenja. Učestvuju iz predmeta: Biologija, Matematika, Programiranje, Engleski jezik, Italijanski jezik, Njemački jezik, Fizika, Hemija. Značajnije rezultate ostvaruju iz Biologije (drugo mjesto na Državnom takmičenju i Olimpijadi znanja školske 2016/2017. godine i treće mjesto na Državnom takmičenju 2017/2018. godine) i Matematike (treće mjesto na Državnom takmičenju i prvo i drugo mjesto na Olimpijadi znanja, kao i drugo mjesto iz Programiranja školske 2016/2017. godine). Izuzetan rezultat je ostvario učenik Škole koji je na Juniorskoj balkanskoj olimpijadi iz matematike osvojio bronzanu medalju. Na opštinskim, regionalnim i državnim sportskim takmičenjima u atletskim disciplinama, košarci, fudbal, rukomet, Žogarijama (međunarodna sportsko-rekreativna manifestacija) i šahu veći broj učenika plasira se na neko od prva tri mesta. Osvajaju prvo - treće mjesto na literarnim konkursima, opštinskim takmičenjima recitatora i drugo. Učenici se pripremaju za takmičenja na različitim nivoima na časovima dodatne nastave i u okviru vannastavnih aktivnosti.						
40883	Školska takmičenja se organizuju iz više predmeta u drugom i trećem ciklusu. U toku nadzora na uvid su dati testovi iz matematike, fizike, italijanskog jezika, poznavanje društva, crnogorsk-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (peti razred). Testovi se ne usvajaju na sjednicama aktivita. Na osnovu bodovne skale vrši se rangiranje učenika i najuspješniji učenici šalju se na više nivoje takmičenja. Evidenciju o broju učenika koji se takmiče i rang listu						

Br. ind.	Obrazloženje
	vode predmetni nastavnici. Preporuke
	Testove za školska takmičenja i kriterijume ocjenjivanja usvajati na sastancima aktiva. Voditi evidenciju na nivou Škole o školskim takmičenjima, broju uključenih učenika i njihovim postignućima.
40884	Na kraju prvog polugodišta ove školske godine broj izostanaka po učeniku je tolerantan i ne ometa realizaciju obrazovno-vaspitnog rada (17,77 opravdanih i 0,96 neopravdanih izostanaka po učeniku). U odnosu na isti period prethodne školske godine broj izostanaka se značajno smanjio (26,10 opravdanih i 1,29 neopravdanih izostanaka po učeniku). Vaspitna postignuća učenika su uglavnom na visokom nivou. U toku prvog klasifikacionog perioda izrečene su tri vaspitne mjere dobro vladanje, a u toku drugog 12 vaspitnih mjera (jedan učenik ima nezadovoljavajuće vladanje, a 11 učenika dobro vladanje). Rezultati ankete ukazuju da većina učenika i svi nastavnici smatraju da su izrečene vaspitne mjere pravedne i pozitivno utiču na ponašanje učenika. Tokom prethodne školske godine jedan učenik je imao nezadovoljavajuće vladanje i osam učenika dobro vladanje, da bi na kraju četvrtog klasifikacionog perioda svi učenici imali primjerno vladanje. Odlični učenici se pohvaljuju, a učenici koji su svojim postignućima afirmisali Školu na lokalnom i državnom nivou, nagrađuju se novčano, knjigama i diplomama.
40885	Školu pohadaju dva učenika sa posebnim obrazovnim potrebama. U zvaničnom Izvještaju navedeno je da učenik prati nastavu po sniženim standardima uz obavezan IROP za svaki nastavni predmet koji nije dat na uvid u toku nadzora. Realizaciju IROP-a, kao i nivo njihovih postignuća prati Tim u čijem sastavu su pedagog, nastavnici i roditelji. Na kraju drugog klasifikacionog perioda nastavnici daju izvještaj o nivou postignuća na osnovu čega se vrši korekcija IROP-a. Na osnovu Izvještaja može se zaključiti da učenici napreduju planiranim dinamikom.
40886	Postignuća učenika na kraju četvrtog klasifikacionog perioda školske 2016/2017. godine bila su visoka sa prosječnom ocjenom na nivou Škole 4,32. U svim razredima, osim osmom (3,84) prosječna ocjena je bila iznad 4,00 i kretala se u rasponu od 4,09 u sedmom razredu do 4,44 u četvrtom. Učenici drugog ciklusa iz većine predmeta imaju prelaznost 100% od prvog do četvrtog klasifikacionog perioda. Odstupanja su u pojedinim odjeljenjima petog (na kraju drugog klasifikacionog perioda) i šestog razreda gdje prelaznost opada za oko 10% (matematika i do 20%) iz predmeta: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Matematika, Engleski jezik, Priroda, Poznavanje društva i Muzička kultura. Prosječne ocjene po predmetima ne bilježe značajne fluktuacije od prvog do četvrtog klasifikacionog perioda i iz većine predmeta su veće od 3,50. Nešto niža postignuća evidentirana su iz matematike uglavnom u prvom i drugom klasifikacionom periodu, sa najnižom prosječnom ocjenom 2,61 (jedini predmet sa prosječnom ocjenom ispod 3,00). U trećem ciklusu prosječne ocjene na nivou odjeljenja nijesu ispod 3,50 tokom godine. Na popravni ispit je upućeno 15 učenika koji su sa uspjehom završili razred tako da je prelaznost školske 2016/2017. godine 100%. U toku godine procenat prelaznosti iz pojedinih predmeta je opadao od 3% do 25%. Veći pad je zabilježen u prvom klasifikacionom periodu u jednom odjeljenju devetog razreda iz njemačkog jezika preko 57% i iz matematike u sedmom razredu preko 45%. Rijetki su predmeti iz kojih je prosječna ocjena tokom godine ispod 2,50 na pojedinim klasifikacionim periodima (Matematika 2,03, Njemački jezik 2,07, Fizika 2,29, Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost 2,41). Iz znatnog broja predmeta (u zavisnosti od odjeljenja) prosječne ocjene tokom godine se kreću između 3,00 i 4,00, a preko 4,00 ostvaruju iz izbornih predmeta, fizičkog vaspitanja, likovne kulture, njemačkog jezika, osnovi tehnike i drugih predmeta. Broj učenika sa diplomom Luča varira od 11 (2009/2010. godine) do 22 (2016/2017. godine). Tokom ovog perioda u prosjeku je 15 učenika dobijalo diplomu Luča.

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izvještaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika

Raba Hodžić

Dostavljen:

JU OŠ „Braca Labudović“ - Nikšić
Ministarstvu prosvjete
Arhivi

